

LUNDS
UNIVERSITET

Migration, ett säkerhetshot mot den franska nationen?

En retorisk argumentationsanalys av förarbetet till den franska utlänningslagen från år 2011

Soma Sarah Mikaili

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSK60

Termin: Höstterminen 2013

Handledare: Olof Beckman och Lina Sturefelt

Omfång: 13929 ord

**HUMAN
RIGHTS
STUDIES**
LUND UNIVERSITY

Gränser är det som skiljer på det som finns på utsidan med det som finns på insidan, på att någon är hos sig och inte hos andra. Gränser möjliggör att ha en plats, ett hem, som kan välkomna andra - fria att välja vem vi vill släppa in i vårt hem. Utan dessa gränser fungerar inte privatlivet. Gränser skiljer på oss och de andra på utsidan, mellan hemmet och gatan. Detta är inte något annat än ett resultat av den långa processen av civilisationen.¹

¹ Direktöversättning gjord utav mig från ett tal av föredetta president Nicolas Sarkozy (2007-2012). Nicolas, Sarkozy, discours de Toulouse, 2012-04-29.

Abstract

This thesis aims to analyse arguments regarding the new migration law from 2011 in France, through a securitization perspective. The law was introduced as an answer to three European directives: regulating unauthorized migration, promoting highly qualified employment from third world countries and taking sanctions against employers using illegal labour. The law gives French authorities and the French police greater freedom to remove migrants from their territory. However, several non-governmental organisations have claimed that the new law violates international law; such as the right of free movement understood as the right of asylum according to international conventions, which leads to the primary concern of this paper.

This paper questions how French politicians have legally justified the law, while being aware of their obligations under international law, such as the right to seek asylum. This study proposes to examine the logic behind the arguments of the French parliament. The purpose of the law is stated as “creating a fair and balanced policy that ensures an efficient control on immigration and integration. France has been outspoken regarding national rights to control borders based on the EU-directives mentioned, but seldom mention their obligations towards people who want to seek asylum, protection of individual liberty, freedom from arbitrary practices and discrimination.

Through a method of rhetorical argument analysis, one can note that from the beginning the debate refers to migrants as criminals and enemies, which borders need to be protected from. The debate primarily focused on migration being a threat to public order, which is influenced by xenophobic ideology. The new law was supposed to promote a fair and balanced policy regarding immigration and integration, yet the consequences have been otherwise. The law came into force under Sarkozy’s government and enabled xenophobic discourse in the French society where people are classified according to their ethnicity.

Key words: *Migration, law, France, asylum, securitizing, right wing populism*

Denna kandidatuppsats syftar till att analysera argumenten kring reformen av migrationslagen i Frankrike från år 2011 ur ett säkerhetsperspektiv. Förslaget till lagen lades fram som ett svar på tre europeiska direktiv: reglera illegal invandring, främja högkvalificerad arbetskraft samt tillämpa sanktioner mot arbetsgivare som anställer olaglig arbetskraft. Dock har detta resulterat i att franska myndigheter och polis fått större frihet i utvisa personer från franskt territorium. Flera icke-statliga organisationer rapporterade att lagen kränker internationell rätt såsom rätten till fri rörlighet förstått som rätten till asyl. Uppgiften med denna uppsats innebär således att undersöka hur franska politiker legitimerade ikraftträdandet av lagen trots de bestämmelser som de under internationell lag har ålagt sig att respektera, som till exempel rätten till asyl.

Motiveringen i förarbetet lyder att lagen var ämnad att skapa en rättvis och balanserad politik som säkerställer en effektiv kontroll av invandring och integration. Frankrike har varit mån om att hävda landets rätt till att kontrollera sina gränser med stöd från EU-direktiven men nämner sällan deras skyldigheter att försäkra människor rätten till att kunna söka asyl, skydd från godtyckligt maktutövande samt diskriminering.

Utifrån en retorisk argumentationsanalys kan vi notera att debatten som förekommer i förarbetet har stigmatiserat och fientliggjort invandrare där de franska gränserna blir strängare för att skydda sig mot ”fiender”.

från. Den huvudsakliga debatten fokuserade på att invandrare anses vara ett hot mot den allmänna ordningen, en idé som skapats utifrån främlingsfientliga attityder utifrån normer och den sociala miljön. Syftet med lagen var från början att skapa en balanserad och rättvis politik gällande invandring och integration. Följderna har dock varit det motsatta. Lagen som trädde i kraft under Sarkozys regering öppnade istället upp för en främlingsfientlig diskurs i det franska samhället där människor klassificeras utifrån sin etnicitet.

Nyckelord: *Utlänningslag, Frankrike, asyl, säkerhetisering, högerpopulism*

Innehållsförteckning

Abstract	3
1. Introduktion	6
1.1 Syfte och frågeställning.....	7
2. Metod	7
2.1 Material.....	10
3. Tidigare forskning	11
3.1 Teori.....	14
3.2 Populism, samhällelig och politisk säkerhet.....	15
4. Bakgrund	17
5. Lagen om immigration, integration och nationalitet	18
5.1. Nationalitet och Medborgarskap.....	19
5.2 Immigration: utvisning och frihetsberövande.....	19
5.3 Utvisningen av Romer.....	21
5.4 Sammanfattning.....	21
6. Samhälleliga motiv?	22
6.1 Samhälleliga motiv i integrationsdebatten?.....	23
6.3 ”Effektivitet”	25
6.4 Hot mot den allmänna ordningen.....	27
6.5 Sammanfattning.....	28
7. Lägesrapport	29
7.1 Mänskliga rättigheter i Frankrike.....	31
7.2 Sammanfattning.....	32
8. Analys	33
8.1 Hot mot den allmänna ordningen.....	33
8.2 Immigration	34
8.3 Integration och nationalitet.....	35
8.4 Sammanfattning.....	35
9. Diskussion och Slutsats	36
Referenser	40
Böcker och vetenskapliga artiklar.....	40
Juridiska dokument.....	40
Tidningsartiklar.....	43
Övrigt.....	44

1. Introduktion

I juli år 2010, höll Frankrikes dåvarande president Nicolas Sarkozy ett tal i Grenoble (discours de Grenoble) som fokuserade på säkerhet, medborgarskap och immigrationspolitiken i Frankrike.² Talet hölls till följd av en rad våldsamheter i landet, bland annat i samband med ett rån på ett kasino den 15e juli samma år. Rånaren, Karim Boudouda av algeriskt ursprung, avled senare efter ett utbyte av skottlossning med polisen.³ Under samma period sköts Luigi Duquent, en ung man av romskt ursprung till döds efter att inte ha stannat vid en poliskontroll.⁴ Pojkens familjemedlemmar reagerade genom att tända eld på bilar och kommunala byggnader.⁵ Enligt Sarkozy var detta ett resultat av bristen på respekt för de republikanska värderingarna.⁶ Sarkozy sa i talet att ”vi har beslutat att inleda ett krig mot kriminella och människohandlare”.⁷ Han meddelade även planen på att återkalla personer franskt medborgarskap, citerat ur talet, ”franskt medborgarskap skall återkallas från personer med utländsk bakgrund som frivilligt har vållat en polismans, eller någon annan offentlig myndighetspersons död”.⁸ Sarkozy menar att Frankrike inte är en plats för all världens misär men att det dock blivit så, som en konsekvens av 50 års okontrollerad invandring.⁹

Under hösten samma år förde dåvarande immigrationsminister Éric Besson, tillhörande partiet Union pour un Mouvement Populaire (UMP), fram förslaget i förarbetet till lagen om immigration, integration och nationalitet möjligheten att återkalla medborgarskap av personer som varit naturaliserade i mindre än tio år om de har dömts för mord eller försök till mord på offentliga myndighetspersoner. Lagen trädde slutligen i kraft den 16e juni år 2011¹⁰ och blev således den fjärde på sju år, med avsikten att kontrollera invandringen till Frankrike.¹¹ Syftet motiveras med att,

invandring är en chans, om det kontrolleras. Det är en faktor för framsteg utifrån migrantens, värdlandets och hemlandets perspektiv och intressen. Det är utifrån denna övertygelse som regeringen grundar sin politik i att skapa en balanserad, rättvis och bestämd politik som garanterar en effektiv kontroll av invandring och integration genom införlivandet av tre EU-direktiv i den franska utlänningslagen Code de l'entrée et du séjour des étrangers (CESEDA).¹²

2 Discours de Nicolas Sarkozy à Grenoble. *La Croix*. 2010-08-02.

3 Casino d'Uriage : le deuxième braqueur présumé arrêté. *Le monde*. 2010-08-31.

4 Des gens du voyage saccagent une commune du Loir-et-Cher. *Le Figaro*. 2010-07-18.

5 Ibid.

6 La Croix, 2010-08-02.

7 Ibid.

8 Ibid.

9 Ibid.

10 LOI n° 2011-672 du 16 juin 2011 relative à l'immigration, à l'intégration et à la nationalité. *Legifrance*, 2011.

11 ANALYSE COLLECTIVE DU PROJET DE LOI « BESSON » du 30 mars 2010 « relatif à l'immigration, à l'intégration et à la nationalité », *Coordination française pour le droit d'asile*, 2010. s. 1.

12 Assemblée Nationale, 2010-03-31, s. 3.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet som ligger till grund för denna uppsats är tvådelad. Det huvudsakliga syftet är att urskilja argument genom att tillämpa retorisk argumentationsanalys för att försöka kartlägga de argument som lagen bygger på, det vill säga *om* och *hur* franska politiker motiverar antagandet av reformen från år 2011 reform i utlänningslagen.

Somliga forskare inom internationella relationer är av den uppfattningen att rädslan för migration har skapat en diskurs kring kopplingen mellan osäkerhet och migration, något som har blivit en del av västerländska demokratiers angelägenhet att kontrollera deras territorium.¹³ Väststaterna associerar människohandel, narkotikahandel, organiserad brottslighet, islamisk radikalism, stora flyktingströmmar och även attacker mot den nationella identiteten med migration.¹⁴ Detta medför ytterligare ett delsyfte vilket är att försöka förstå huruvida franska politiker stigmatiserar vissa grupper i samhället för att baserat på detta kunna legitimera en viss typ av underförstådd diskurs i den nationella lagstiftningen. I detta fall blir det särskilt relevant att försöka förstå om finns en outtalad inställning till varför lagen torde stiftas. Jag avser således att besvara följande frågeställningar om:

- *Vilka strategier samt argument den franska regeringen tillämpar för att rättfärdiga reformen i utlänningslagen från år 2011? samt,*
- *Huruvida franska politiker indirekt eller direkt upprättar en politisk strategi i syfte att exkludera vissa typer av människor genom att framställa dem som en fara för samhället?*

2. Metod

Denna uppsats kommer att framställas i tre led där jag i det första ledet avser att presentera uppsatsens praktiska del så som metod, material, tidigare forskning samt teori. Syftet är att utreda utgångspunkten för det teoretiska ramverk som avser att prägla uppsatsen, samt urskilja användbara verktyg för att kunna tillämpa det i praktiken.

Det andra ledet som består av en utredande del som introduceras efter kapitel 4 ”bakgrund” som avser att redogöra för Frankrikes historia gällande landets immigrationspolitik och sättet landet styrs på. Detta kapitel har syftet att underlätta för den som läser att följa med i hur de parlamentariska processerna ser ut, vilket utgör en stor del av denna uppsats. Efter denna introduktion avser jag att, i kapitel 5 och framåt, urskilja och redogöra för eventuella argument till

¹³ Didier, Bigo, ”Migration and security”. I *Controlling a New Migration World*, Virginie Guiraudon and Christian Joppke (red.), 99-120. London:Routledge, 2001. s. 122.

¹⁴ Ibid.

lagen. Även analysen av förarbetets innehåll, som utgör det tredje ledet av uppsatsen måste förstås på basis av Frankrikes historia i förhållande till migration. Jag avser således att gå igenom de eventuella skälen som presenterats till lagen i förarbetet för att dra ut huvudpoängen och eventuella brister i debatten. Analysresultatet kommer då att framläggas med en slutsats i sista kapitlet. Slutligen är syftet med kapitel 7 som är en del av det andra ledet avser att behandla effekten av lagen för att försöka svara på hur lagen har påverkat de faktiska förhållandena för invandrare, både i teorin och praktiken. Slutligen vill jag klargöra att all översättning som sker från franska görs av mig då jag behärskar språket mycket väl.

Studieobjektet som skall undersökas är förarbetet till lagen om immigration, integration och nationalitet i Frankrike. I motiveringen till det franska lagförslaget står det att den franska regeringens politiska övertygelse för en lyckad invandring grundas i strävan efter att skapa en balanserad, rättvis och tydlig politik som garanterar en effektiv kontroll av invandring och integration.¹⁵ Förslaget baseras på tre riktlinjer som avser att stärka integrationspolitiken i enlighet med ett seminarium som hölls av dåvarande premiärministern om nationell identitet den åttonde februari 2010, införlivandet av tre EU-direktiv som ger nya mål att uppfylla för invandringpolitiken; främjandet av arbetskraftsinvandring, kampen mot illegal invandring samt förbättra effektiviteten i kampen mot illegal invandring genom att reformera proceduren gällande utvisning av invandrare som vistas olagligt i Frankrike.¹⁶ Förarbetet består av publika debatter kring lagförslaget och debattörerna består av politiker från både vänster och högerblocket. Uppgiften blir således att försöka urskilja huruvida franska politikerna använt sig av retoriken till fördel för ikraftträdandet av lagen om immigration, integration och nationalitet.

Enligt Anders Sigrell författare av boken *Att övertyga mellan raderna: en retorisk studie om underförstådda inslag i modern politisk argumentation* (1999) är det först och främst viktigt att förstå skillnaden mellan en argumenterande text samt en rent deskriptiv. Vad som framförallt urskiljer en argumenterande text är hur personen ger skäl för en viss ståndpunkt i en debatt, i detta fall om hur motiveringen bakom lagen stöds av relevanta argument. För att beskriva något används olika påståenden som kan vara antingen sanna eller falska. När ett påstående blir sant så erkänns det att påståendet är verkligt. Skulle det vi redogör för däremot inte stämma överens med verkligheten, är påståendet falskt och har alltså ingen verklighetsförankring.¹⁷

Av precis ovannämnda skäl bedömer jag att en retorisk argumentationsanalys fyller uppsatsens syfte och frågeställning bäst. Utgångspunkten i uppsatsen ligger i att analysera samt redogöra för skälen bakom behovet av att skapa en balanserad, rättvis och bestämd politik som garanterar en effektiv kontroll av invandring och integration.¹⁸

15 Assemblée Nationale, 2010-03-31, s. 3.

16 Assemblée Nationale, 2010-03-31, s. 3-9.

17 Ibid.

18 Assemblée Nationale, 2010-03-31, s. 3.

Sigrell menar att en argumentationsanalys fokuserar på hur talaren förmedlar en åsikt medan retoriken svarar på vad talaren vill få ut av det han förmedlar. Retoriken är alltså en typ av kommunikation som utgår från talarens avsikter.¹⁹ Detta motsvaras av att hitta skäl eller motiv till den reformen av den franska utlänningslagen från 2011 i de publika debatter som hör till förarbetet. Vidare menar Sigrell att retoriken används även som ett redskap för att effektivisera det talaren vill förmedla.²⁰ Retoriken är ett nödvändigt redskap för att förstå budbärarens kommunikativa intentioner för att kunna analysera och förstå underförståddheter²¹, det vill säga att, i detta fall, behöver inte motiven bakom lagen explicit vara uttryckta i förarbetet. Den politiska diskursen handlar om att få medhåll för sina ståndpunkter genom att påverka mottagarens förnuft.²² Det kan till exempel handla om att mottagaren skall hålla med i en viss politisk fråga. Sigrell menar att retoriken inom politiken är det främsta medlet för att kunna påverka något eller någon till en handling.²³ En argumentationsanalys utgår ifrån tre kategorier av argument. Den första kategorin är logosargumentet som utgörs av förnuftet, den andra kategorin är ethosargument och innebär att framhållningen av god moral övertygar mottagaren, den tredje kategorin är pathosargument som övertygar genom att väcka känslor och sympati hos mottagaren.²⁴ Dock menar Sigrell att en känsla både kan vara befogad och grundlös.²⁵

Utifrån ovanstående resonemang har jag valt att tillämpa den valda metoden. Jag är således medveten om att jag måste hålla en objektiv ställning till tesen i debatten kring lagen. Vad gäller val av metod för betydelsen av resultatet, är jag medveten om att andra värdefulla metoder, såsom kvalitativ textanalys, metod som utgår från innehållet i texten utesluts. En annan metod är diskursanalysen som fokuserar på betydelsen av våra ord och beskrivningar. Visserligen är alla tre metoder baserade på en given text men fokuserar på olika saker i texten. Jag finner dock diskursanalys som den mest närliggande metoden efter retorisk argumentationsanalys, särskilt i syfte till att undersöka hur begreppet ”säkerhet” används i debatten. Emellertid finner jag ändå att den retoriska delen i argumentationsanalysen fyller uppsatsens syfte bättre då jag avser att utreda slagkraften i eventuella argument och dess legitimitet i den politiska debatten som förekommer i förarbetet till lagen om immigration, integration och nationalitet från 2011, för att kunna besvara uppsatsens frågeställning.

19 Sigrell, 2001. s. 28.

20 Sigrell, 2001. s. 28.

21 Sigrell, 2001. s. 55.

22 Sigrell, 2001. s. 54.

23 Sigrell, 2001. s. 53.

24 Sigrell, 2001. s. 55.

25 Ibid.

2.1 Material

De primärkällor som jag avser att använda består av förarbetet till den franska lagen om immigration, integration och nationalitet från 2011 samt tre EU-direktiv som lagen grundar sig på. Ett direktiv är ett dokument som reglerar gemensamma mål som alla medlemsländerna måste uppnå genom att införliva dem i sina nationella lagar inom en viss tidsfrist, dock får varje medlemsstat själv bestämma hur samt i vilken mån.²⁶ Syftet är att målen i direktiven skall harmonisera med den nationella lagstiftningen i varje medlemsland.²⁷ De tre direktiven är, direktivet om gemensamma de normerna och förfarandena inom medlemsstater för återvändandet av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet, hädanefter återvändandedirektivet. Direktivet om inresa och vistelse för högkvalificerade arbetstagare (hädanefter blåkortsdirektivet). Det tredje direktivet reglerar minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare mot tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i landet²⁸, hädanefter direktivet om sanktioner. Då studieobjektet, förarbetet till franska utlänningslagen samt EU-direktiven, finns publicerade för offentligheten samt ingen annan känslig information förekommer, som personuppgifter eller intervjuer med känsligt material kommer jag inte göra några etiska bedömningar specifikt i denna fråga.

Då avsikten är att behandla huruvida den politiska diskursen kring migration anses som ett säkerhetshot bedömer jag att förarbetet lämpar sig bättre än lagtexten i sig då allt inte ordagrant står uttryckt i lagtexterna vilket behövs för förståelsen av lagens bakomliggande intentioner och idémönster. Jag kommer således att fokusera min analys mest på de offentliga diskussionerna ledamöterna i den franska nationalförsamlingen och senaten samt Sarkozys tal i Grenoble som gav upphov till vissa lagförslag har fört kring lagen.

Ett förarbete är något som bereds i en lagstiftande församling, i detta fall det franska parlamentet. Förarbetet presenterades för första gången av immigrationsministern Éric Besson i nationalförsamlingen som har den avgörande ställningen i frågor gällande lagstiftning och har således en starkare ställning än senaten som utgör den andra kammaren i parlamentet.²⁹ Förarbetet till lagen består av olika sektioner där den viktigaste för uppsatsens syfte är det dokument, kallat ”projet de loi”, vilket förklarar lagens syfte samt vilken funktion lagen skall tillföra. Lagens funktion motiveras alltså i denna del av förarbetet. Vidare omfattas förarbetet av en sektion från ”la commission des lois” som är en sammanställning av bland annat en utfrågning med Besson som hölls av ordförande för sektionen vilket presenteras i en rapport. Utfrågningens syfte är att hitta juridiskt legitima argument till lagens nytta. Vidare består förarbetet av debatter mellan ledamöterna i nationalförsamlingen och senaten som är till för allmänheten. Dessa har ägt rum mellan perioden september 2010 till oktober 2010 och består av 14 stycken sammanträden i den franska

26 Vad är ett direktiv?, *Europeiska kommissionen*, senast uppdaterat 2012-06-25.

27 Ibid.

28 Ibid.

29 Frankrike, politiskt system. *Landguiden*, senast uppdaterad 2012-10-04.

nationalförsamlingen som utgörs av olika representanter från den politiska skalan samt två sammanträden i senaten i respektive februari samt april 2011. Då förarbetet är producerat av nationalförsamlingen, eller assemblée nationale på franska, kommer jag att referera till förarbetet som assemblée nationale under uppsatsens gång.

Övrigt material består av nyhetsartiklar från bland annat den franska tidningen Le Monde, Le Figaro, La Croix samt L'express. Jag avser också att tillämpa rapporter och artiklar producerade av icke statliga organisationer som Groupe d'information et de soutien des immigrés (GISTI), La ligue des droits de l'homme (LDH) som båda är specialiserade inom fransk utlänningslag samt nationale d'Assistance aux frontières pour les étrangers (ANAFÉ) specialiserade på att ge rättshjälp åt invandrare som sitter i förvarsheter vid de franska gränserna samt Amnesty International. Jag är medveten om att artiklarna producerade från dessa NGO:s inte är vetenskapligt granskade men motiverar valet med att det är organisationer som är etablerade i Frankrike och kunniga inom fransk utlänningslag vars personal ofta har en juridisk bakgrund. Uppsatsen utgörs också av två rapporter publicerade av Commission nationale consultative des droits de l'homme som är en institution beroende av den franska staten som bevakar och kämpar för de mänskliga rättigheterna i Frankrike. Annat material kommer att presenteras under kapitel 2.2 tidigare forskning då jag bedömer att diskursen de förmedlar utgår från forskning kring de frågor jag avser att behandla.

3. Tidigare forskning

Under detta kapitel avser jag att presentera två perspektiv som kommer prägla uppsatsens gång: säkerhetsisering samt framväxten av högerpopulism i Frankrike.

Författare vars perspektiv jag avser att kartlägga är Sheehan, Michael, *International security : an analytical survey* (2005), Maggie Ibrahim, ”The Securitization of Migration: A Racial Discourse” (2005), Waever Ole och Barry Buzan i *Identity, migration and the new security agenda in Europe* (1993), samt en rapport från United Nations Human Development (UNDP) om mänsklig säkerhet från 1994. Dessa kommer bland annat att utgöra grunden för det teoretiska ramverk jag har valt att tillämpa. De presenterar alla en generell syn på de säkerhetsstrategier europeiska stater för gentemot invandring. Utgångspunkten ligger i UNDP-rapporten för att med hjälp av de andra författarna utveckla resonemanget kring begreppet mänsklig säkerhet. Av de författare som ställer sig mest kritisk till begreppet är Ibrahim som menar att begreppet används på fel sätt och att ”säkerhet” kan ha olika innebörd beroende på vems säkerhet man talar om.

Detta resonemang talar även Aurelien Mondon om, författare till ”Nicolas Sarkozy's legitimization of the Front National: background and perspectives” (2005). Mondon, menar dock att högerpopulismens frammarsch i Frankrike i och med Sarkozy har lett till att säkerhetsfrågor fått en större betydelse. Mondon menar att Sarkozy, med hjälp av retoriken formulerat en fråga som fått

en betydande roll i den franska politiken. Mondons resonemang utgör även en betydande del i uppsatsen då han förklarar hur den franska politiken har utvecklats till det den är idag i frågan om säkerhetsisering och identitet. Jag avser även att komplettera Mondons perspektiv med Monica Nigh Smith som har skrivit artikeln ”France for The French?” the Europeans? The Caucasians?: The Latest French Immigration Reform and the Attempts at Justifying its Disproportionate Impact on Non-White Immigrants” (2005) för att styrka det resonemang som Mondon för.

Mondon, menar att den föredetta presidenten Nicolas Sarkozy spelat en viktig roll i förändringen av den politiska diskursen i Frankrike. Detta blev tydligt i hans väg mot att ta makten där hans uttalanden som ofta ansågs vara extrema och odemokratiska förfinades med att de handlade om ”sunt förnuft”.³⁰ Mondon konstaterar att Sarkozy visserligen varit en symbol för konservativa partiers sätt att anamma högerpopulism, men att han inte är ensam om att tillämpat sig av retorik inom politikens sfär,³¹ inte heller är han den första.

Andra konservativa politiker har, innan Sarkozy, legitimerat den radikala högern med odemokratiska uttalanden. År 1976 under Jaques Chiracs tid som premiärminister kopplade Chirac 1,5 miljoner arbetslösa med 1,5 miljoner invandrare, 1984 medgav dåvarande premiärminister Laurent Fabius att Jean-Marie Le Pen, ledare för Front National ställde de rätta frågorna.³² Samma år som Giscard d'Estaing, president under 1970-talet, kopplade invandringen till invasion av det franska territoriet uttalade sig Chirac om överflödet av invandrare och oljud samt lukten av afrikanska familjer.³³ Att svartmåla minoriteter och skapa en rädsla för ”den andre” är enligt Mondon, typisk högerpopulistisk taktik som blivit normaliserad,³⁴ dock menar han att Sarkozy har varit värst i sin diskurs. Ingen har tidigare gjort det på ett sådant öppet och konsekvent sätt som Sarkozy.³⁵

Föreställningen om den nationella identiteten betonades ytterligare när Sarkozy beslöt om att skapa en ministerpost för immigration och nationell identitet³⁶ (samma ministerpost som Éric Besson besatt när han la fram lagförslaget år 2010). Som Sarkozy sa i sitt manifest ”det värsta vi har kunnat göra, är onekligen att sluta vara stolta över att vara franska... Om jag blir vald som president kommer jag att hävda denna rätt”.³⁷ Här menar Mondon att Sarkozy drog en tydlig linje mellan de som är stolta att vara franska och de som inte är det.³⁸ Dessa personer ansågs även vara ansvariga för de svåra situationerna i Frankrike. Sarkozy skall även ha sagt att den republikanska modellen är

30 Aurelien Mondon (2013) ”Nicolas Sarkozy's legitimization of the Front National: background and perspectives”, *Patterns of Prejudice*, 47:1. s. 28.

31 Ibid.

32 Mondon, 2013. s. 29.

33 Mondon, 2013. s. 30.

34 Ibid.

35 Ibid.

36 Mondon, 2013. s. 32.

37 Mondon, 2013. s. 32-33.

38 Mondon, 2013. s. 33.

i kris. ”Denna moraliska kris är en kris av värden, en kris av mening, en identitetskris”.³⁹ Vidare fortsatte han med att beskriva identitetskrisen som ”en allvarlig kris, en djup och farlig kris”.⁴⁰

Ole Wæver, inflytelserik forskare inom området säkerhetsisering argumenterar för att säkerhetsisering måste förstås i termer av statssäkerhet, införstått suveränitet, samt samhälllig säkerhet som handlar om just identitet.⁴¹ Wævers bok *Identity, migration and the new security agenda in Europe* från 1993 argumenterar för att hot mot säkerheten inte endast består av militära hot som det talats om innan, utan även politiska, ekonomiska, miljömässiga samt samhällliga hot.⁴²

Detta koncept av säkerhet förespråkas även av köpenhamnsskolan för säkerhetsstudier där både Barry Buzan, en annan inflytelserik forskare inom området säkerhetsisering och Wæver har varit aktiva. Buzan talar om förhållandet mellan identitet och säkerhet i vad han kallar för samhälllig säkerhet (societal security). Enligt Buzan är de gemensamma faktorer som gör att en grupp människor kan hänvisa till sig själva som ”vi”. Osäkerhet i gemenskapen, som Buzan refererar till samhället, hotas när den gemensamma identiteten ”vi” sätts på spel.⁴³ Wæver analyserar begreppet identitet djupare och menar att samhället hör till individen vars sociala identitet är en del av den individuella identiteten utan vilken personen skulle känna sig förminskad om det sociala sammanhanget försvann.⁴⁴

För att förstå hur en gemensam identitet skapas krävs det en förståelse för vad som skapar idén om gemenskap. Här refererar Wæver till Anthony Smiths bok om *National identity* från 1991. Smith talar om ethnic communities och nationer som en sammanhängande konstellation. Ethnic communities uppstår när en grupp delar ett gemensamt namn, myter om en gemensam härkomst, historiska minnen, flera åtskiljande egenskaper av en gemensam kultur, associerar till ett visst hemland eller en känsla av solidaritet för en betydande del av befolkningen.⁴⁵ Utifrån ett juridiskt perspektiv existerar denna nationella samhörighet inom ett visst territorium och politiskt innebär det makten att agera inom territoriets gränser.

United Nations ”Development Report (1994)” skriver i en rapport att det har skett en övergång av innebörden i säkerhetsbegreppet. Rapporten talar om en övergång av säkerhetsbegreppet som tidigare handlat om risken för konflikter mellan stater och hotet mot ett lands gränser. Säkerhetsbegreppet handlar idag om hotet mot den mänskliga säkerheten i form av transnationella brott som människohandel, narkotikahandel, illegal migration och terrorism.⁴⁶ Det är alltså inte längre stater som anses vara ett hot gentemot varandra. Denna typ av övergång är farlig menar Maggie Ibrahim som har skrivit ”The Securitization of Migration: A Racial Discourse”

39 Ibid.

40 Ibid.

41 Wæver, Ole (red.), *Identity, migration and the new security agenda in Europe*, Pinter, London, 1993. s. 25.

42 Wæver, 1993. s. 2.

43 Wæver, 1993. s. 42.

44 Wæver, 1993. s. 21.

45 Wæver, 1993. s. 30.

46 United Nations Development report, Oxford University press, 1994. s. 24.

(2005). Hon riktar kritik mot innebörden av den nya förståelsen av begreppet som har gjort att migration ses som ett mänskligt säkerhetshot tillsammans med andra transnationella brott såsom narkotikasmuggling och människohandel.⁴⁷

I sin forskning om hur migration har kunnat bli ett säkerhetsproblem menar Ibrahim att kulturella skillnader blivit ett sätt för att klassificera vad som anses vara ett hot.⁴⁸ Michael Sheehan (2005) skriver i boken *International security: an analytical survey* att ”säkerhet” används för att kunna identifiera vissa hot som existentiella vilket ger dem en central innebörd då de är tydligt kopplade till överlevnad.⁴⁹ Detta innebär att när något framställs som att utgöra ett existentiellt hot mot en viss grupp eller institution, oftast staten, har staten en legitimerad rätt att vidta speciella åtgärder.⁵⁰ Sheehan menar att det påstådda hotet mot den nationella identiteten grundar sig i en alltmer globaliserad värld där europeiska ledare hänvisar till att faktiska och potentiella migranter är ett betydande hot mot säkerheten.⁵¹ Enligt Mondon är detta vad som har skett i Frankrike, där Sarkozy genom diskursen kring säkerhet lyckats svartmåla minoriteter och skapat en rädsla för ”den andre”. Denna uppsats med utgångspunkt i den tidigare forskningen kommer således att försöka bidra till ett logiskt och verklighetsnära analysresultat utifrån franska politikernas argument och legitimiteten i argumenten som de för i förarbetet till den nya utlänningslagen från 2011 i Frankrike.

3.1 Teori

Det teoretiska ramverk jag har valt att tillämpa fokuserar på populism, samhällelig samt politisk säkerhet. Jag är dock medveten om andra användbara teorier, som till exempel synen och framväxten av nationalism och främlingsfientlighet, kulturrasism, eller postkolonialistisk teori. Jag bedömer dock att populismens syn på ”vi och dem” som en politisk ideologi samt identitetsdiskussionen kring samhällelig säkerhet fyller uppsatsens syfte bättre. Avsikten med uppsatsen är inte endast att visa den eventuella problematiken kring konstellationen av den nationella identiteten eller existensen av ”vi och dem” utan även att på ett djupare plan förklara om politiker med ett visst synsätt om hur den nationella identiteten torde vara använder det som ett verktyg för att stigmatisera immigration som ett hot mot identitetens överlevnad.

3.2 Populism, samhällelig och politisk säkerhet

Lagen om immigration, integration och nationalitet trädde i kraft år 2011 under president Nicolas Sarkozy, tillhörande det politiska partiet UMP. På partiets hemsida beskrivs det som ett parti som

47 Ibrahim, Maggie. ”The Securitization of Migration: A Racial Discourse”. *International Migration Review* Vol. 43 (5) 2005. s. 165.

48 Ibrahim, 2005. s. 168.

49 Sheehan, Michael, *International security: an analytical survey*, Lynne Rienner, Boulder, Colo., 2005. s. 53.

50 Ibid.

51 Sheehan, 2005. s. 92.

står för främjandet av individens frihet i att bestämma över sitt öde.⁵² För att staten skall kunna garantera denna frihet i sin fulla mening är det statens uppgift att se till att alla är ansvariga för sina handlingar.⁵³ Partiet uttrycker även stolthet över den franska nationen och uttrycker sig positivt till ett europeiskt samarbete men påpekar ändå att varje land måste behålla sin identitet.⁵⁴ Slogordet för partiet är att lyssna till folket, handla med folket och för folket.⁵⁵ Liknande ord skall ha uttalats av Jean-Marie Le Pen, före detta ledare för det högerextremistiska partiet Front National, som ska ha sagt ”populism tar hänsyn till folkets åsikter. Har folket rätt att hålla en mening i en demokrati? Om så är fallet, ja, då är jag populist”.⁵⁶ Enligt Nationalencyklopedin är populism en ideologi som talar till folket. Populister menar att ”folket” är nedtryckt av grupper som har makt i samhället. Termen används idag som ett sätt att definiera så kallade missnöjespartier, ofta högerextremistiska med rasistiska och främlingsfientliga ideologier som t. ex Front National i Frankrike.⁵⁷

Mondon menar att Sarkozys retorik var avgörande för hans seger i presidentvalet år 2007. Det var enligt honom genom att använda retoriken om ”sunt förnuft” som Sarkozy formade sig själv som ”folkets röst”. Begreppet ”folk” i högerpopulistisk retorik är oberoende av tid och rum och kan ändras efter publiken.⁵⁸ ”Folket” som Sarkozy talar om, enligt Mondon, är de som motsätter sig vänstervriden politik, ”ligister” och ”avskum” (*les racailles*), människor som inte arbetar och utnyttjar systemet.⁵⁹ Alla dessa grupper framställdes av Sarkozy som fiender till ”folket” och till Frankrike i allmänhet.⁶⁰

Framväxten av en rasistisk diskurs om identitet kring vad eller vems säkerhet som prioriteras leder till frågan om vem stater och politiker *vill* skydda? Från ett samhällsligt säkerhetsperspektiv så uppstår ”osäkerhet” när konstellationen av olika kulturer och grupper hotas.⁶¹ Här menar Sheehan att det handlar om identitet det vill säga hur samhällen tänker och definierar sig själva samt hur individer identifierar sig själva som medlemmar av en särskild gemenskap.⁶² Osäkerhet uppstår i gemenskapen när det finns risk för hot mot gruppens överlevnad.⁶³ Det handlar om hållbarheten av traditionella mönster av språk, kultur, religiös och nationell tillhörighet.⁶⁴ Sheehan menar precis som Mondon, att politiker med hjälp av retoriken kan skapa bilden av ett samhälle som ”översvämmas” av migranter vilket skapar en hotbild.⁶⁵

Sheehan refererar till Myron Weiner, professor i statsvetenskap, som hävdar att det skapats

52 Union pour un mouvement populaire (UMP), *la charte des valeurs*, 2012. s. 1.

53 UMP, 2012. s. 2.

54 UMP, 2012. s. 4.

55 UMP, 2012. s. 2.

56 Populism. *Wikipedia*, senast uppdaterad 2013-10-06.

57 Populism. *Nationalencyklopedin*.

58 Mondon, 2013. s. 29.

59 Mondon, 2013. s. 30.

60 Ibid.

61 United Nations Development report, 1994. s. 31.

62 Sheehan, 2005. s. 84.

63 Ibid.

64 Sheehan, 2005. s. 83.

65 Sheehan, 2005. s. 93.

en rädsla hos människor inom en nation, där rädslan grundar sig i att de håller på att översvämmas av invandrare som talar andra språk, tillber andra gudar, tillhör andra kulturer, ockuperar deras land och hotar deras sätt att leva.⁶⁶ Parallellt med detta konstaterar FN i sin rapport ”human development” om mänsklig säkerhet, att politisk säkerhet (som ingår i begreppet mänsklig säkerhet) handlar om att människor skall kunna ha möjlighet att leva i ett samhälle som respekterar deras mänskliga rättigheter.⁶⁷ I en del av detta ingår alltså skyddet för olika kulturer, religioner och grupper. Däremot menar Ibrahim att kulturella skillnader mellan grupper istället har blivit ett verktyg för klassificering av människor som förknippas med hot mot den homogena gruppen och den rådande livsstilen inom en nation.⁶⁸

När individers mänskliga rättigheter kränks menar UNDP-rapporten att det är statens ansvar att tillgodose möjligheten för dessa personer att leva i ett samhälle där de får sina mänskliga rättigheter uppfyllda, vilket enligt rapporten innebär ”politisk säkerhet”.⁶⁹ Detta regleras även i internationella rätt, rätten till asyl, religionsfrihet, yttrandefrihet, frihet från förtryck för att nämna några få exempel. Sheehan definierar den politiska säkerheten i liknande termer, där statens stabilitet, styrelseskick samt de ideologier (det vill säga idéer om hur ett samhälle skall styras och utformas) ger staten dess legitimitet.⁷⁰ Statens styrelseskick och stabilitet är således avgörande.

För att tydliggöra säkerhetshot krävs det även en förståelse för hur dessa hot definieras samt vad de består av. Ibrahim menar att, som en konsekvens av UNDP rapportens nya definition och synsätt kring säkerhet, har migration börjat förknippas med mänskligt säkerhetshot tillsammans med andra hot som t. ex narkotikasmuggling.⁷¹ Ibrahim argumenterar för att skyddet mot en viss kultur, såsom det som definieras i UNDP-rapporten rättfärdigar uteslutning av andra kulturella grupper.⁷² Problemet, menar hon, är att fokus riktas åt fel håll då det riktiga hotet mot mänsklig säkerhet äger rum när flyktingar och emigranter tvingas fly sina länder för att undkomma krig, förföljelse och svält.⁷³

4. Bakgrund

Den politiska debatten kring immigration, integration och nationalitet har länge varit ett omdiskuterat ämne i Frankrike. Det högerextremistiska partiet Front Nationals frammarsch under 1980-talet ledde till en lag som försvårade tillgången för franskt medborgarskap.⁷⁴ Det talades om

66 Sheehan, 2005. s. 95.

67 United Nations Development report, 1994. s. 32.

68 Ibrahim, 2005. s. 165.

69 United Nations Development report, 1994. s. 32.

70 Sheehan, 2005. s. 47.

71 Ibrahim, 2005. s. 168-169.

72 Ibrahim, 2005. s. 166.

73 Ibid.

74 Laura O'Connor & Daniel Faas (2012) ”The impact of migration on national identity in a globalized world: a comparison of civic education curricula in England, France and Ireland”, *Irish Educational Studies*, 31:1. s. 53

”noll immigration” som syftade till att sätta stopp för den illegala invandringen och som ett svar på det arbetade regeringen fram en lag som begärde att invandrare skulle kunna uppvisa tillräckligt med resurser för att återvända till hemlandet för att kunna bli beviljade visum.⁷⁵ I början av 90-talet trädde en ny lag i kraft i uppdrag av Charles Pasqua, dåvarande inrikesminister, som begärde att barn till invandrare födda i Frankrike i åldern 16-22 var tvungna att hävda sin rätt till medborgarskap.⁷⁶ 1997 kom en annan lag som tillät utvisning av invandrare om de ansågs vara ett ”hot mot den allmänna ordningen”.⁷⁷ År 1998 stiftades ytterligare en lag som dock underlättade det för barn vars föräldrar var födda utomlands att bli franska medborgare. Barn kunde vid 16 år med föräldrars tillstånd ansöka om medborgarskap såvida barnet kunde bevisa att han eller hon bott i Frankrike permanent under minst fem år.⁷⁸

År 2003 trädde ytterligare en lag förslagen av Sarkozy i kraft som registrerade fingertryck av personer som ansökte om visum, samt begärde att de som ville ansöka om uppehållstillstånd skulle vara ”integrerade” i det franska samhället.⁷⁹ År 2004 trädde även en lag gällande förbud mot att bära religiösa attribut i skolmiljöer i kraft och år 2011 tillkom ett förbud mot att bära heltäckande slöja på offentliga platser med argument om att sekularism och jämlikhet är två av de grundläggande principerna i Frankrike.⁸⁰ Bärande av heltäckande slöja ansågs kränka Republikens grundläggande principer och förknippades således med oviljan av att assimilera sig till det franska samhället.⁸¹ Franskt medborgarskap definieras sedan år 2011 med ”kännedom om fransk historia, kultur och det franska samhället samt förståelse för de grundläggande värderingarna i den franska Republiken”.⁸²

Lagen om integration, immigration och nationalitet trädde i kraft under president Nicolas Sarkozys (UMP) styre år 2011. Den politiska makten i landet består av ett halvpresidentiellt styre som innebär att makten fördelas mellan presidenten och parlamentet. Parlamentet består av nationalförsamlingen med 577 ledamöter som är direktvalda samt senaten med 348 ledamöter som väljs indirekt av företrädare för regionalförsamlingar, kommunfullmäktige och andra politiska instanser. Det är nationalförsamlingen som har den avgörande ställningen i frågor gällande lagstiftning och har således en starkare ställning än senaten. Båda kamrarna representeras av både höger och vänsterblocket. Valsystemet till senaten har dock gjort att kammaren framstått som en politiskt konservativ kraft eftersom systemet ger landsbygden en stark position var de flesta anhängare till högerpartierna finns. Detta ändrades dock i september 2011, efter att lagen hunnit

75 Monica, Nigh Smith, ”France for The French?” The Europeans? The Caucasians?: The Latest French Immigration Reform and the Attempts at Justifying its Disproportionate Impact on Non-White Immigrants, *Transnational law and contemporary problems*, 2005. s. 1120.

76 Nigh Smith, 2005. s. 1120-1121.

77 Nigh Smith, 2005. s. 1121.

78 Ibid.

79 Nigh Smith, 2005. s. 1108.

80 O'Connor & Faas, 2012. s. 59.

81 O'Connor & Faas, 2012. s. 61.

82 Assemblée Nationale, 2010-09-31. s. 12-13.

träda i kraft, då vänstern fick en majoritet för första gången sedan 1958.⁸³

Sedan år 2002 har det politiska partiet Union pour un Mouvement Populaire (UMP) suttit i regeringen ända sedan partiet vunnit det politiska valet med Nicolas Sarkozy som president sedan år 2007. Partiet är en sammanslagning av det konservativa partiet ”Rassemblement Pour la République” (RPR), mittenpartiet ”Union pour la Démocratie Française” (UDF) samt det nyliberala partiet ”Démocratie Libérale” (DL). Det högerextremistiska partiet Front Nationale (FN) har under senare tid också vunnit framgångar med Jean-Marie Le Pen som grundare och leds idag av hans dotter Marine Le Pen. Partiet baserar sin politiska ideologi i nationalismen och har en stark misstro till invandrare.⁸⁴

När lagförslaget gällande immigration, integration och nationalitet skulle röstas igenom i nationalförsamlingen var 501 ledamöter närvarande varav 490 röstade. 297 ledamöter var för förslaget och 193 var emot. Majoriteten (283 röster) som röstade för lagen var ledamöter från partiet UMP, och majoriteten av de som röstade mot förslaget var ledamöter från de socialistiska partierna med 166 röster. I senaten var 530 ledamöter närvarande varav 522 röstade. 305 ledamöter var för förslaget. De flesta rösterna kom från UMP. 217 ledamöter var emot varav de flesta rösterna kom från de socialistiska partierna.⁸⁵

5. Lagen om immigration, integration och nationalitet

Den åttonde september 2010 hölls en utfrågning ledd av Jean-Luc Warsmann ordförande för konstitutionsutskottet (la commission des lois) som är en del av nationalförsamlingen. Utskottets roll är att granska olika lagförslag genom att ställa frågor och ge förslag till den ansvariga motparten, i detta fall immigrationsminister Éric Besson. Under mötet bad utskottets ordförande Besson att kommentera inställningen till regeringens politik gällande utvisningen av romer och förslaget om att kunna utvisa europeiska medborgare från franskt territorium. Besson blev även utfrågad om vilken ställning regeringen har till avlägsnande och utvisning, frihetsberövande och skapandet av speciella förvarsheter av tredjelandsmedborgare samt förklara avsikten bakom återkallande av medborgarskap som ett sätt att bekämpa den illegala invandringen.⁸⁶

5.1 Nationalitet och medborgarskap

Gällande medborgarskap menade Besson, som han tidigare förklarat i de publika debatterna att, Frankrike är och kommer fortfarande att vara ett land av invandring varvid han förklarar att Republiken beviljar mer än 180 000 uppehållstillstånd varje år.⁸⁷ Han menade att Frankrike är det

83 Landguiden, senast uppdaterad 2012-10-04.

84 Ibid.

85 Ibid.

86 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 67.

87 Ibid.

näst största landet efter USA för mottagandet av flyktingar⁸⁸ - ”samtidigt torde Frankrike förbli ett land av integration eftersom vår nationella sammanhållning inte är uppbyggd av olika samhällen och kulturer”.⁸⁹ Den franska föreställningen om nationen innebär att varje utländsk medborgare som vill bosätta sig i Frankrike skall tillgodogöra sig assimileringvillkoren för att kunna beviljas franskt medborgarskap.⁹⁰

Vidare fortsatte Besson med att nämna ett seminarium om nationell identitet som hölls den åttonde februari 2010. Slutsatsen av detta möte var att det fanns ett behov av att stärka politiken gällande integration av invandrare som bosätter sig i Frankrike vilket berättigar det nuvarande lagförslaget för invandrare att skriva under en stadga gällande deras rätt och skyldigheter.⁹¹ Men även syftet av att tillgodose väsentliga principer och värden i Republiken och inte enbart kunskap om de rätt och skyldigheter som följer av franskt medborgarskap.⁹²

Det är utifrån dessa grunder som regeringen lägger fram lagförslaget angående återkallat medborgarskap för de som vållat en offentlig myndighetspersons död, som i synnerhet syftar åt poliser och gendarmer vilket tillkännagavs av president Nicolas Sarkozys tal i Grenoble där förövarna hade använt vapen med avsikt att döda av orsaken att de representerade den franska republiken.⁹³ Vidare refererade Besson till den nationella lagstiftningen och menade att artikel 25 i Code civil tydliggör att en person kan få sitt medborgarskap återkallat inom loppet av tio år efter att ha beviljats medborgarskap efter samtycke av Conseil d'État (statsrådet) om personen har fällts för brott som inskränker statens grundläggande intressen eller terroristbrott.⁹⁴ Syftet med ändringarna var, enligt Besson, att kämpa mot hot mot nationens grundläggande intressen, det vill säga livet för de som representerar nationen. Han menar även att de handlingar som kan skada livet av en person som innehar offentlig position, kan jämföras med ”brott mot nationens grundläggande intressen” och ”terroristhandlingar” i enlighet med artikel 25 i Code civil.⁹⁵

5.2 Immigration: utvisning och frihetsberövande

Besson menar att Frankrike har ett ansvar att reglera in och utresa för invandrare som ett svar på den europeiska asyl och immigrationspolitiken. De tre EU-direktiven är till för att harmonisera den europeiska politiken kring dessa frågor och det är således lagförslagets avsikt att införliva dessa i fransk lag, menar Besson.⁹⁶ För utvisning och frihetsberövande berörs återvändandedirektivet vars grundläggande principer är att öppna möjligheterna för frivilligt återvändande och omfattar ett inreseförbud samt förebyggande åtgärder om det finns risk för att personen flyr, begår bedrägeri

88 Ibid.

89 Ibid.

90 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 68.

91 Ibid.

92 Ibid.

93 Ibid.

94 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 68.

95 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 69.

96 Ibid.

eller om det finns risk för hotfullt beteende.⁹⁷ Direktivet möjliggör rätten till att överklaga och skyddar vissa grupper av människor samt ger möjligheten till upphävandet av beslut om inreseförbud.⁹⁸

Regeringen avser således att satsa på att integrera människor som befinner sig i och kommer lagligt till landet samt effektivisera kampen mot de som befinner sig olagligt i landet. Detta kommer ske, förklarar Besson, genom att höja och effektivisera den administrativa myndighetens roll i rättsliga åtgärder.⁹⁹ Ett av förslagen innebär att den administrativa myndigheten kan besluta om utvisning samt beordra ett inreseförbud inom det Europeiska området för en period på tre år, i vissa fall även fem år.¹⁰⁰ De individer som inte respekterar perioden för frivilligt återvändande (1 månad) kan åläggas ett inreseförbud i den Europeiska Unionen som består av 27 medlemsstater.¹⁰¹ Att åläggas med ett inreseförbud kan dock inte ske under vilka omständigheter som helst menar Besson. Han ger exempel på tillfällen då personer kan få ett beslut om inreseförbud då de inte respekterat tidsfristen för frivilligt återvändande, och menar att det inte är obligatoriskt att utfärda ett inreseförbud då andra aspekter måste vävas in i besluten såsom individens kopplingar till landet.¹⁰²

Besson avslutar med att fastslå att de ansträngningar regeringen kommer vidta gällande integrationen av invandrare är förgäves om inte regeringen kämpar mot den illegala invandringen, varvid han presenterar siffror från år 2009 där 75 % av de utvisningsbeslut som togs var felaktiga.¹⁰³ Besson förklarade under utfrågningen att regeringen måste effektivisera åtgärderna för dessa beslut och föreslår således i motiveringen till lagen att utforma bättre kriterier för domare att ta beslut i utvisningsåtgärder.¹⁰⁴

97 Assemblée Nationale. Etude d'impact, 2010. s. 78.

98 DIRECTIVE 2008/115/EC, article 9.

99 Assemblée Nationale, 2010-09-31 s. 10.

100 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 70.

101 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 71.

102 Ibid.

103 Ibid.

104 Ibid.

5.3 Utvisningen av Romer

År 2010, under gemensam ledning av dåvarande inrikesminister Brice Hortefeux och immigrationsminister Éric Besson, genomfördes även en serie tvångsvräkningar av vissa läger där illegala invandrare från EU, främst romer levde.¹⁰⁵ Förslaget skall ge ytterligare möjlighet för myndigheter att utvisa personer i samband med upprepade tillfällen av stöld och tiggeri vilket ses som ett hot mot den allmänna ordningen.¹⁰⁶ Besson förklarar att ställningen kring regeringens politik om utvisning av europeiska medborgare, specifikt romer, endast avser att utvisa *romer* vid upprepande handlingar av stöld och tiggeri.¹⁰⁷ Samtidigt skall Jean-Pierre Door (UMP) vid ett annat tillfälle i samband med detta sagt att ”Jag vill särskilt lyfta fram införlivande av EU-direktivet om sanktioner som avser att bekämpa de som utnyttjar illegala invandrare som arbetskraft och vinner ekonomiskt på det”. Door menar att det franska välfärdssystemet inte främjas av invandring eller svartarbete och att lagförslaget således är viktig för bevarandet av Frankrikes välfärd och den sociala strukturen.¹⁰⁸

Besson avslutar med att förklara att varje land i den Europeiska unionen är skyldig att avlägsna personer från andra EU-länder som befinner sig olagligt i respektive stat.¹⁰⁹ Frankrike avlägsnade år 2009 580 människor från Rumänien och Bulgarien samtidigt tar staten också emot fransmän som blivit avlägsnade av andra EU-länder efter att ha befunnit sig olagligt på deras territorium.¹¹⁰ EU har aldrig varit synonymt med total frihet och det finns inget förbud mot att överlämna EU-medborgare vars vistelse utgör problem i en stat menar Besson - ”det är alltså inte förvånande att Frankrike följer Europeisk lag som vi tillämpar i motsatt riktning från andra europeiska länder”¹¹¹, kommenterade han.

5.4 Sammanfattning

Debatten kring den nationella identiteten är inte något nytt och har länge varit ett forum för ventilerung. Sedan 1980-talet har en rad lagar stiftats i syftet att reglera kriterierna för medborgarskap. Sedan år 2011 kopplas medborgarskap med den nationella identiteten som definieras med att ha ”kännedom om fransk historia, kultur och det franska samhället samt förståelse för de grundläggande värderingarna i den franska Republiken.” År 2011 stiftades även lagen om immigration, integration och nationalitet vars syfte var att införliva tre EU-direktiv som skulle harmonisera politiken i Frankrike. Året innan hade Nicolas Sarkozy, föredetta president hållit

105 ”Chassés de toutes parts les expulsions forcées de Roms en Île-de-France.” *Amnesty International*, 2012. s. 7.

106 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 89.

107 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 90

108 Assemblée Nationale, 2e séance du mardi 28 septembre 2010, 2010.

109 Assemblée Nationale, 2010-09-16 s. 94.

110 Ibid.

111 Assemblée Nationale, 2010-09-16. s. 89.

ett tal i Grenoble efter att två unga män hade öppnat eld mot polisen och han talade om att stärka kraven för återkallat medborgarskap, något som även presenterades i Bessons lagförslag år 2010.

Under ett sammanträde den åttonde september år 2010 blev Besson ombedd att förklara samt kommentera lagen under vissa punkter varav ministern svarade att assimilering är ett krav för franskt medborgarskap där människor som vill bli franska medborgare måste skriva på en stadga som erkänner republikens principer. Vidare menade han att invandrare som vållat en offentlig myndighetspersons död kan få sitt medborgarskap återkallat då det ses som brott mot nationens grundläggande intressen, utan att specificera vilka dessa intressen är. Besson blev även tillbedd att kommentera regeringens beslut i att utvisa romer varav han menade att Frankrike bara följer europeisk lag.

6. Samhälleliga motiv?

Amnesty International beräknar att det finns cirka 15.000 romer i Frankrike.¹¹² De flesta av dem är från Rumänien och Bulgarien som blev medlemmar i den Europeiska unionen år 2007.¹¹³ Många av dem emigrerade på 1990-talet och har än idag svårigheter att integrera sig i det franska samhället¹¹⁴, förblir således i utkanten av samhället och bor ofta i läger.¹¹⁵ Amnesty rapporterar även att romer i Frankrike ofta är offer för tvångsutvisningar, romska barns skolgång är nästintill omöjlig, de är stigmatiserade av myndigheter och blir offer för rasistiskt våld och blir kritiserade för sina levnadsförhållanden kopplat till deras etniska ursprung.

I ett av sammanträdena i nationalförsamlingen den 28e september 2010 talade Besson om att den fria rörligheten i Europa inte automatiskt innebär rätten till fri bosättning. Besson meddelade att regeringen föreslår att avlägsna personer som ”utgör en orimlig belastning av det franska välfärdssystemet.” Vidare skall personer på grund av upprepade stölder eller tiggeri kunna utvisas då det anses vara ett hot mot den allmänna ordningen.¹¹⁶

Förslaget klargör att den behöriga administrativa myndigheten skall genom ett motiverat beslut kunna kräva att en medborgare i en medlemsstat eller det ekonomiska samarbetsområdet att lämna det franska territoriet om de finner att det inte finns en legitim uppehållsrätt enligt artiklarna L. 121-1 samt L. 121-3 i den franska utlänningslagen Code de l'Entrée et du Séjour des Étrangers et du Droit d'Asile (CESEDA). Artiklarna L-121-1 samt 121-3 reglerar rätten för europeiska medborgare att vistas fritt i Frankrike om de inte utgör ett hot mot den allmänna ordningen.¹¹⁷

Ytterligare har möjligheten till att utfärda en skyldighet att lämna franskt territorium

112 Amnesty International, 2012. s. 8

113 Ibid.

114 Ibid

115 Ibid.

116 Assemblée Nationale, 1ère séance du mardi 28 septembre 2010, 2010.

117 Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, *Legifrance*, senast uppdaterat 2013-12-02.

beträffande de som missbrukar rätten till vistelse under tre månader genom att kringgå de strängare reglerna för en längre vistelse diskuterats.¹¹⁸ Detta nämnde även Sarkozy i sitt tal som hölls i Grenoble. Sarkozy skall ha konstaterat att romska läger i Frankrike är ett problem som måste bekämpas¹¹⁹ och att regeringen kommer att vidta åtgärder för att avveckla alla romska läger så fort som möjligt.¹²⁰ Samtidigt nämnde han vikten av en reform för att förbättra kampen mot illegal invandring. ”Varje år kommer tiotusentals illegala invandrare till Frankrike, däribland romer, för att få stöd av den franska staten att lämna territoriet för återigen komma tillbaka och upprepa proceduren. Detta är ett missbruk av rätten till fri rörlighet”.¹²¹

Patrick Braouezec som representerar vänsterskalan i nationalförsamlingen ifrågasatte under ett sammanträde i nationalförsamlingen den 28e september år 2010 legitimiteten av att utvisa europeiska medborgare med argumentet att de utgör ett hot mot den allmänna ordningen och poängterar rätten till fri rörlighet. Inom EU innebär den fria rörligheten avskaffandet av gränskontroller för att EU-medborgare skall kunna röra sig fritt mellan medlemsländerna.¹²² Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna artikel 13 förklarar också att ”var och en har rätt till att lämna varje land, inbegripet sitt eget”. Brice Hortefeux, inrikesminister år 2010, skall dock ha uttalat sig om i en intervju att Frankrike inte har avsikten att välkomna romer från Rumänien och Bulgarien och att den fria rörligheten inom EU inte handlar om friheten att utnyttja barn.¹²³

6.1 Samhälleliga motiv i integrationsdebatten?

De franska normerna för demokrati lyder att ”demokratin erkänner och utvecklar friheter”¹²⁴ samtidigt som ”säkerhet” beskrivs vara en mänsklig rättighet lyder de franska normerna för mänskliga rättigheter att ”i en demokrati skall lagen garantera säkerhet för människors bästa”.¹²⁵ Den franska konstitutionen från 1958 konstaterar att Republiken garanterar likhet inför lagen för alla medborgare utan åtskillnad av ursprung, ras eller religion.¹²⁶

Brice Hortefeux, representant för UMP försvarade under ett sammanträde den andra februari år 2011 förslaget av att kunna återkalla medborgarskap för de personer som utgör ett hot mot den allmänna ordningen genom att säga att det inte alls finns något ”skandalöst” eller ”chockerande” i att återkalla franskt medborgarskap för de som har orsakat myndighetspersoners död.¹²⁷ Hortefeuxs kollega Nicolas Dupont-Aignan (UMP) talade för lagens nödvändighet, då det till skillnad från vad

118 Ibid.

119 La Croix, 2010-08-02.

120 Ibid.

121 Ibid.

122 Assemblée Nationale, 2e séance du mardi 28 septembre 2010, 2010.

123 ”La France n'a pas vocation ”à accueillir 2,5 millions de Roms roumains”. *L'express*, 2010.

124 O'Connor & Faas, 2012. s. 57.

125 O'Connor & Faas, 2012. s. 58.

126 Constitution de la République française, 1958. artikel 1.

127 Le Sénat, Séance du 2 février 2011 (compte rendu intégral des débats), 2011.

”extremvänstern” menar, är det en ohållbar hållning att förespråka en universell rätt att bo och förflytta sig. ”Bristen av en okontrollerad immigration har blivit ett allvarligt problem i Frankrike som har lämnats att ruttna av vissa politikernas oansvarighet för att kunna uppfylla bilden av en utopi”. Dupont-Aignans menar att en politik som underminerar integration kommer leda till att den sociala och nationella sammanhållningen går under.¹²⁸

Förslaget som Hortefeux försvarade i senaten den andra februari år 2011 handlar om att rätten till medborgarskap skall ses i förhållande till hur välintegrerad en individ är till den nationella identiteten. Lagförslaget syftar till att ta bättre hänsyn till integration för tillgång till franskt medborgarskap vars kriterier redan regleras i ”code civil” som lyder,

Ingen person kan naturaliseras om han inte kan bevisa assimilering in i det franska samhället, däribland tillräckliga kunskaper i enlighet med personliga förutsättningar, i det franska språket, historia, kultur samt det franska samhället. Nivån och bedömningsförfaranden fastställs genom Conseil d'Etats, samt de rättigheter och skyldigheter som följer av fransk nationalitet, samt efterlevnaden av de grundläggande principerna och värderingarna i Republiken.¹²⁹

Av de drygt åttio artiklar i lagförslaget så är fem av dem ägnade åt att behandla kriterierna för integration. Louis-Joseph Manscour, representant för socialisterna i nationalförsamlingen riktar kritik åt att lagförslaget endast föreslår att underteckna ett ”kontrakt” om att acceptera republikens värderingar.¹³⁰ Vidare hävdar han att förslaget inte alls behandlar integration som innebär möjligheten för Frankrike att acceptera olikheter och att leva med den. Istället, menar han, att förslaget går ut på att assimilera invandrare vilket innebär att de ger upp sin kultur när det är Republikens skyldighet att säkerställa den som en del av individens frihet.¹³¹

Besson tar upp Sarkozys diskussion om återkallat medborgarskap och förklarar att det republikanska mottot ”frihet, jämlikhet och broderskap” förstått som sekularism, jämställdhet mellan kvinnor och män samt lojalitet till Frankrike krävs för den som vill beviljas franskt medborgarskap, samtidigt som det krävs respekt för franska lagar och seder.¹³² Vidare fortsätter Besson med stöd av artikel 7 från Europeiska konventionen om medborgarskap från 1997 att Frankrike i sin nationella lagstiftning har rätt att beröva en person sitt medborgarskap om personen vållat allvarlig skada för statens vitala intressen.¹³³ Le conseil constitutionnel, en instans som granskar att lagar överensstämmer med författningen och utfärdar därefter bindande beslut fastställer dock att enligt lagen om medborgarskap så skall ”de personer som har förvärvat franskt

128 Assemblée Nationale, Deuxième séance du mardi 28 septembre 2010.

129 Acquisition de la nationalité française par décision de l'autorité publique, article 21-24 i Code Civil, *Legifrance*, senast uppdaterat 2014-01-01.

130 Assemblée Nationale, 1ère séance du mercredi 29 septembre 2010, 2010.

131 Ibid.

132 Assemblée Nationale, Deuxième séance du mercredi 29 septembre 2010, 2010.

133 Assemblée Nationale, 1ère séance du mardi 28 septembre 2010, 2010.

medborgarskap behandlas jämlikt med de som tilldelats medborgarskap vid födseln".¹³⁴

6.3 "Effektivitet"

Ett av delmålen med lagen var att "garantera en effektiv kontroll av invandringen". Som ett svar på detta togs ett förslag fram för att kunna förlänga perioden för kvarhållande från 32 dagar till 45 dagar för tredjelandsmedborgare att hållas i förvar i förberedande av deras utvisning.¹³⁵ I en rapport framställd av den icke-statliga organisationen Cimade så låg genomsnittstiden för "effektivt" kvarhållande i väntan på utvisning år 2009 på 10,2 dagar, 10,3 dagar år 2008 samt 10,5 dagar år 2007.¹³⁶ Att sättas i förvar skall även vara den sista utvägen och endast då det finns rimliga skäl till det. Återvändandedirektivet legitimerar att tredjelandsmedborgare sätts i försvar i särskilda fall och endast om det finns en risk för avvikande eller den berörda tredjelandsmedborgaren håller sig undan eller förhindrar förberedelserna inför återvändandet eller avlägsnandet.¹³⁷

Förslaget minskar befogenheterna för fri och rättighetsdomare som innan lagen trädde i kraft hade rätten att besluta om att frige personer som blivit frihetsberövade under felaktiga grunder. Det föreslås att polisen skall kunna sätta människor i förvar i väntan på utvisning utan att underrätta en fri och rättighetsdomare under de första fem dagarna. Istället skall en administrativ domare (juge administratif) kunna ta beslut om att utvisa individer innan de har stått inför en fri och rättighetsdomare.¹³⁸ Den franska deklARATIONEN från 1979, inkorporerad i fransk lag poängterar dock att frihet består av att kunna göra allt som inte skadar andra. Det vill säga, utövande av de naturliga rättigheterna har inga begränsningar utom de som försäkrar att andra kan åtnjuta samma rättigheter.¹³⁹

Den icke-statliga organisationen la ligue des droits de l'homme menar att politiker med detta vill skapa ett system som tillåter att arrestera massankomster i och med förslaget om speciella typer av förvarsheter¹⁴⁰ och hänvisar till de 124 kurder från Syrien som kommit i land på Korsika i en livbåt år 2010. Dessa placerades sedan i förvar och släpptes efter att en domare begärt det och annullerat order om utvisning för de kurder som uttryckt önskan om att söka asyl.¹⁴¹ I samband med detta talade dåvarande immigrationsminister Éric Besson om avsikten att "ändra lagen på flera punkter" i fråga om "nödsituationer".¹⁴² Ändringen gick ut på att speciella förvarsheter skall gälla från den plats invandrare befinner sig till närmsta gränslinje. Den juridiska formuleringen

134 "Avis sur les modifications apportées par l'Assemblée nationale au projet de loi sur l'immigration, l'intégration et la nationalité." *Commission nationale consultative des droits de l'homme*, 2011. s. 5, punkt 16.

135 Assemblée Nationale, 2010-03-31. s. 10.

136 "Rapport 2009 sur les centres et locaux de rétention administrative." *La Cimade*, 2010. s. 19.

137 DIRECTIVE 2008/115/EC article 15.

138 Assemblée Nationale, 2010-03-31. s. 11-12.

139 Den franska deklARATIONEN från 1979, artikel 4.

140 "Le droit d'asile est un droit fondamental, la France doit le respecter." *La ligue des droits de l'homme Toulon*, 2010-02-01.

141 "Réfugiés kurdes en Corse: la LDH dénonce une violation du droit d'asile." *La ligue des droits de l'homme Toulon*, 2010-01-25.

142 La ligue des droits de l'homme Toulon, 2010-02-01.

lyder:

om det är uppenbart att en grupp på minst tio utlänningar just har anlänt till Frankrike vid en gränsövergång, eller på en plats upp till tio kilometer inom samma område skall de placeras i förvar i en period på maximum 26 dagar från den dagen dem upptäckts.¹⁴³

När dessa människor sedan sätts i förvar föreslår Besson att såvida det inte är under speciella omständigheter eller brådskande ärenden skall individen i fråga bli tvungen att vänta innan personen blir underrättad om sina rättigheter.

[...]Vid fall där en grupp av invandrare sätts i förvar skall underrättelsen om deras rättigheter[...] äga rum så snart som möjligt i förhållande till tillgängligheten av administrativ personal och tolkar. Dessa rättigheter utövas så fort som de meddelas.¹⁴⁴

Direktivet om återsändande föreskrivs möjligheten att sätta tredjelandsmedborgare som precis har anlänt i förvar om det handlar om en akut åtgärd i en speciell situation eller om i situationer där ett stort antal tredjelandsmedborgare skall återvända följt med ett inreseförbud.¹⁴⁵ Inreseförbudet gäller under en period av två och fem år och individerna blir inskrivna i ett gemensamt datasystem (Schengen Information System) vilket innebär att de heller inte kan resa till någon annan stat i Schengenområdet. Det finns dock vissa rättigheter garanterade i återvändandedirektivet. Artikel 15 i direktivet påpekar att,

om inte andra tillräckliga, men mindre ingripande åtgärder kan tillämpas verkningsfullt i det konkreta fallet, får medlemsstaterna endast hålla i förvar en tredjelandsmedborgare som är föremål för förfaranden för återvändande för att förbereda återvändandet och/eller för att genomföra avlägsnandet, särskilt när det finns risk för avvikande, eller den berörda tredjelandsmedborgaren håller sig undan eller förhindrar förberedelserna inför återvändandet eller avlägsnandet.¹⁴⁶

En person skall dock hållas i förvar under så kort tid som möjligt och får endast fortgå under den tid som förfarandena inför avlägsnandet pågår och genomförs med rimliga ansträngningar.¹⁴⁷ Det finns även vissa garantier som kan annullera beslut om inreseförbud. Artikel 9 skyddar personer som blivit utsatta för människohandel och ger möjligheten att skjuta upp verkställigheten av utvisning av dessa personer. Artikel 12 ger möjligheten för tredjelandsmedborgare att överklaga

143 Assemblée Nationale, 2010-03-31. s. 14-15.

144 Ibid.

145 Hänvisar till artikel 11 i återvändandedirektivet.

146 DIREKTIV 2008/115/EG

147 Ibid.

eller begära omprövning i ett beslut om återvändande.

6.4 Hot mot den allmänna ordningen

Lagförslaget gör som tidigare nämnt att det går att effektivisera utvisningen av både tredjelandsmedborgare samt europeiska medborgare om de utgör ett ”hot mot den allmänna ordningen”. ”Hot mot den allmänna ordningen” används både inom civilrätt, förvaltningsrätt samt straffrätten. I straffrätten definieras hot mot den allmänna ordningen som terroristbrott¹⁴⁸ och enligt bestämmelserna i straffprocesslagen får polisen utföra identitetskontroller för att bevara den allmänna ordningen.¹⁴⁹ Vidare definieras polisens ställning i att upprätthålla den allmänna ordningen genom att garantera god ordning i det offentliga, i säkerhet och hälsa.¹⁵⁰ I ett domslut från Tribunal Administratif i Paris 1975 fastställs det att hot mot den allmänna ordningen måste utgöra ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot samt att varje medlemsstat har ett ansvar att skydda individens personliga förhållanden i bedömningen och inte utgå från generella överväganden.¹⁵¹

Den uppdaterade versionen av hot mot den allmänna ordningen som kom i och med att lagen om immigration, integration och nationalitet trädde i kraft år 2011 lyder att den administrativa myndigheten skall kunna utvisa individer om dess beteende utgör ett hot mot den allmänna ordningen som bedöms i termer av att begå brott som leder till åtal (stöld, olaglig av ockupation av mark, inneha eller sälja narkotika, människohandel, tiggeri samt rån).¹⁵² Vid beslut om utvisning kan en skyldighet att lämna franskt territorium utfärdas (obligation de quitter le territoire français, OQTF) om personens närvaro utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen. En person som blivit utfärdad en OQTF måste lämna på Frankrike på egen hand inom 30 dagar eller i vissa fall utan dröjsmål och kan samtidigt få ett förbud att tillträda franskt territorium men även hela Schengenområdet.¹⁵³

Enligt artikel 23 i lagförslaget var syftet att modifiera bestämmelser och förfaranden gällande utvisning och fokusera på att införliva bestämmelser i återvändandedirektivet gällande åtgärder för utvisning. Förslaget modifierade artikel L. 511-1 i CESEDA och avser fall där OQTF har utfärdats följt av ett förbud att tillträda franskt territorium som säkerställs av återvändandedirektivets artikel 11.¹⁵⁴ Tiden för inreseförbudet bestäms av den administrativa myndigheten som tar flera faktorer i beaktande, till exempel tiden individen har tillbringat i Frankrike, de kopplingar personen har till landet samt om personen redan har varit föremål för ett

148 Code pénal. *Legifrance*, senast uppdaterad 2011-12-04. Article 421-1.

149 Code de procédure pénale. *Legifrance*, senast uppdaterad 2009-04-21. Article 78-2.

150 Code général des collectivités territoriales. *Legifrance*, senast uppdaterad 2011-08-09. Article L2212-2.

151 Affaire 36-75, *Tribunal Administratif*, 1975. s. 1231.

152 Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile. *Legifrance*, senast uppdaterad 2014-01-01. Article L533-1.

153 Décision d'Obligation de quitter la France. *Vosdroits.service-Public*, senast uppdaterad 2013-11-07.

154 Assemblée Nationale, 2010-03-31. s. 23.

inreseförbud innan i samband med att personens närvaro utgjort ett hot mot den allmänna ordningen.¹⁵⁵ Individer som blivit föremål för att lämna franskt territorium, frivilligt eller ej, men som fortfarande befinner sig på franskt territorium efter tidsfristen kan få ett inreseförbud utfärdat mellan 2 till 3 år beroende på omständigheterna.¹⁵⁶

6.5 Sammanfattning

Lagen om immigration, integration och nationalitet trädde i kraft i juni år 2011 efter en omröstning i nationalförsamlingen där majoriteten av de som röstade för förslaget var representanter från det konservativa partiet UMP. Lagens innehåll blev föremål för mer än ett års debatt och diskussioner och fokuserade specifikt på ett antal områden, som återkallat medborgarskap, skapandet av speciella förvarsenheter, utvisning vid upprepade tillfällen av stöld eller tiggeri och missbruk av rätten till den fria rörligheten inom 3 månader samt reglerna för kvarhållande vilket anses vara ett hot mot den allmänna ordningen.

Vad gäller återkallat medborgarskap så lyder förslaget att personer som varit naturaliserade i mindre än tio år och vållat en offentlig myndighetspersons död skall få sitt medborgarskap återkallat. Andra diskussioner kring medborgarskap har handlat om integration som ett krav för att beviljas medborgarskap i termer av att personer måste underteckna en stadga om republikens värderingar.

Principen om speciella förvarsenheter handlar om att i fall där en grupp på minst tio invandrare precis har anlänt vid en gränsövergång eller på en plats inom 10 km från platsen för upptäckten till den närmaste gränsen kan dessa sättas i förvar som ”skapas” i stunden de hittas. Då förslaget ger möjligheten att ”vidga” på gränserna kan även personer som redan befinner sig i landet riskeras att sättas i förvar. Vidare handlar utvisning vid upprepade tillfällen av stöld eller tiggeri Europeiska medborgare då det anses vara ett hot mot den allmänna ordningen. De kan även bli utvisade för missbruk av reglerna för kort vistelse (mindre än tre månader) om de utgör en orimlig börda för välfärdssystemet. Perioden för kvarhållande höjs även till 45 dagar och en administrativ domare kan underrättas och ta beslut om utvisning inom loppet av fem dagar istället för en fri och rättighetsdomare.

7. Lägesrapport

De icke-statliga organisationerna forumréfugiés, France terre d'Asile, Cimade, Ordre de Malte France och Association Service Social Familial Migrants (ASSFAM) har i en rapport från 2012 konstaterat resultatet av lagen. De noterar bland annat att efter lagen trädde i kraft så har rättigheterna för utlänningar minskat kraftigt i ärenden gällande utvisning och kvarhållande. Under

¹⁵⁵ Ibid.

¹⁵⁶ Ibid.

år 2011 blev 25,3 % av de personer som suttit i förvar utvisade innan den femte dagen och har således inte kunnat försvara sig framför en fri och rättighetsdomare.¹⁵⁷ Jämfört med år 2010 så finns det en stor skillnad i hur invandrares rättigheter har påverkats utav lagförslaget när fri och rättighetsdomare inte kan intervensera förrän den femte dagen i förvar.¹⁵⁸ Under år 2010 låg dessa siffror för invandrare som blivit utvisade redan andra dagen i förvar på 8,4 % utan att ha hunnit träffa en fri och rättighetsdomare. Efter lagen att lagen trädde i kraft låg dessa siffror på 25 %.¹⁵⁹ Rapporten noterar även att vissa etniciteter utvisas mer än andra. Trots att rumäner har rätt till fri rörlighet inom Europa är siffrorna för utvisning av dessa högre än andra nationaliteter (81 % jämfört med 40,1 %).¹⁶⁰ Även om den franska principen om att inte föra statistik av etniciteter kan rapporten ändå notera att de flesta personer som sitter i förvar från Rumänien är romer.¹⁶¹

Under år 2011, i och med den arabiska våren som startade i Tunisien, var tunisiska medborgare som sattes i förvar högst jämfört med andra nationaliteter.¹⁶² Ökningen av tunisier som sattes i förvar under 2011 noterades mest i de södra delarna av Frankrike, kommande från Italien med Schengenvisum.¹⁶³ Myndigheterna arbetade särskilt snabbt med att utvisa tunisier under år 2011 satt 56,1 % av de som utvisades mindre än fem dagar i förvar utan att få träffa en fri och rättighetsdomare trots att de hade visum utfärdat från Italien som de under vissa omständigheter kan vistas i Frankrike med.¹⁶⁴

Enligt Mondon representerade Sarkozy ”folkets röst” när han vann presidentvalet år 2007. Mondon noterar att ”folket” var de som i enlighet med Sarkozys politik motsatte sig ligister, avskum, människor som inte arbetar och utnyttjar systemet. År 2012 publicerade ”la commission Nationale Consultative des Droits de l’Homme” (CNCDH) en årlig rapport som analyserade resultaten av den allmänna uppfattningen om rasism, främlingsfientlighet, diskriminering samt särskilt utsatta grupper.

Rapporten konstaterar att det råder en allmän idé om att det skulle finnas för många invandrare i Frankrike, där mångfald på grund av invandring är orsaken till alla potentiella problem. Rapporten konstaterar att majoriteten av de tillfrågade anser att invandrare har svårt att anpassa sig till det franska samhället och att ansvaret ligger på dem att de skall integrera sig.¹⁶⁵ De allra flesta i undersökningen delade uppfattningen om att den ökade invandringen hotar tillgången till jobb och bostäder.¹⁶⁶

157 ”Centres et Locaux de rétention administrative, rapport 2011.” *La cimade mfl*, 2012. s. 8.

158 *La cimade mfl*, 2012. s. 12.

159 *Ibid.*

160 *La cimade mfl*, 2012. s. 15.

161 *La cimade mfl*, 2012. s. 41.

162 *Ibid.*

163 *La cimade mfl*, 2012. s. 16.

164 *Ibid.*

165 *La lutte contre le racisme, l’antisémitisme et la xénophobie - Année 2012. La commission Nationale Consultative des Droits de l’Homme*, 2013. s. 20.

166 CNCDH, 2013. s. 22.

Den mest utsatta gruppen för stigmatisering är muslimer och romer. Särskilt romer där 75 % av de som deltog i undersökningen menade att romer utnyttjar barn, samt 71 % uppskattade att de lever på människohandel och stöld.¹⁶⁷ Svaren skiljer sig dock åt beroende på vilken ålder samt sociala status deltagarna har. De flesta som ansågs sig vara negativt inställda mot invandrare var äldre personer utan någon universitetsexamen.¹⁶⁸ Rapporten fastslår flera bakomliggande orsaker till idén att invandrare, specifikt från Nordafrika anses utgöra ett problem i Frankrike. Uppfattningen om den första generationens invandrare var att de kom som arbetskraftsinvandring, varvid deras barn och barnbarn inte arbetar och således utnyttjar välfärdssystemet.¹⁶⁹ Uppfattningen är dessutom att de flesta som är födda i Frankrike inte talar proper franska vilket är ett bevis på att de inte vill bidra med något till samhället.¹⁷⁰ Denna uppfattning är utbredd, speciellt hos de svagaste i samhället som delar känslan av att staten överger dem för att hjälpa invandrare.¹⁷¹ Andra anledningar är bilden som media har skapat av de franska förorterna som bebos framförallt av nordafrikaner vilket väldigt ofta görs synonymt med brott och osäkerhet.¹⁷² Liknande uppfattning finns om romerna i Frankrike, de förknippas med brott som skapar en känsla av orättvisa då de får stöd av regeringen som nekas fransmän.¹⁷³

Vidare noterar rapporten att det finns en tvetydighet i vad som ingår i den ”franska identiteten”. En del av de som blev tillfrågade definierade den franska identiteten utifrån upplevda hot varav hotet ansågs komma från globaliseringen, immigration, specifikt från Nordafrika, islamisering som leder till att principer och värderingar i samhället inte respekteras.¹⁷⁴ Däremot föreslog ingen att den franska identiteten specifikt utgörs av kristna värderingar.¹⁷⁵ Till skillnad från muslimer (och islam) anses inte romer vara ett hot mot den franska identiteten då de inte tvingar på sin livsstil utan istället utnyttjar välfärdssystemet.¹⁷⁶ Även till de som uttryckte sig positiva till mångfald ansåg att vissa romers attityd och beteende skapande irritation.¹⁷⁷

Flera politiker som representerar UMP, sarkozys politiska parti, skall även de ha uttryckt en rädsla för invandrare och konsekvenserna av okontrollerad invandring. Henri Guaino skall i en radiointervju ha sagt att invandring är ett problem, speciellt i ett samhälle som är i kris¹⁷⁸, vidare skall Guainos kollega, Claude Guéant, uttryckt i en intervju med Le Monde att,

En regering måste arbeta i enlighet med vad som anses vara nödvändigt genom att lyssna

167 CNC DH, 2013. s. 23.

168 Ibid.

169 CNC DH, 2013. s. 71.

170 CNC DH, 2013. s. 72.

171 Ibid.

172 CNC DH, 2013. s. 71.

173 CNC DH, 2013. s. 75.

174 CNC DH, 2013. s. 59.

175 Ibid.

176 CNC DH, 2013. s. 75.

177 Ibid.

178 Henri Guaino : ”J'ai simplement été poli avec Marine Le Pen !” *RTL*, 2012.

till folket. Fransmännen oroas av att migrationsströmmar kommer ändra deras miljö. Det handlar inte om att vara främlingsfientlig, det handlar om att Frankrike skall förbli Franskt.¹⁷⁹

Utifrån det samhälleliga perspektivet kring ”hot” som Sheehan tar upp (se sida 16) kan vi fastställa att Guéant menar att Frankrikes ”kris” skylls på invandrare. Utan att egentligen presentera några konkreta bevis på detta drar Guéant slutsatsen att alla fransmän vill bevara Frankrike franskt.

7.1 Mänskliga rättigheter i Frankrike

Grundpelaren för demokratin i Frankrike handlar om allas lika värde. Frankrike definieras som en ”odelbar republik”, vilket innebär att ingen statistik förs för etniska minoriteter eller människor med andra etniska och kulturella bakgrunder.¹⁸⁰ Frankrike har således heller inte undertecknat Europarådets konvention om skydd för nationella minoriteter.¹⁸¹ De har dock ratificerat de viktigaste konventionerna, bland annat Europakonventionen, flyktingkonventionen samt konventionen mot tortyr.¹⁸²

Fallet med kurderna har fått mycket kritik från bland annat ordföranden i förbundet för mänskliga rättigheter, Jean-Pierre Dubois som var särskilt kritisk till hur den franska polisen har hanterat situationen. Dubois menar att det är ett brott mot asylrätten att behandla flyktingar som kommer till Frankrike som objekt för utvisning utan att känna till historien bakom deras ankomst.¹⁸³ En person som dessutom fått sin asylansökan nekad, kan presentera nya omständigheter som styrker individens fruktan att åka tillbaka till sitt hemland.¹⁸⁴

Enligt 1951 års flyktingkonvention som Frankrike har skrivit på och ratificerat så innebär rätten till asyl att, om en stat inte kan tillgodose individens mänskliga rättigheter har hon rätt att söka asyl i ett land om det baseras på en välgrundad fruktan från förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller politisk uppfattning och som på grund av sådan fruktan inte kan återvända till sitt hemland, enligt flyktingkonventionen artikel 1 A. Stater har alltså förpliktelser mot människor som avser att söka asyl. Denna rätt regleras även i den allmänna deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna artikel 14.1 att ”var och en har rätt att i andra länder söka och åtnjuta asyl från förföljelse”. Vidare fastslår artikel 2 i samma deklARATION att

Var och en är berättigad till alla de rättigheter och friheter som uttalas i denna förklaring utan åtskillnad av något slag, såsom på grund av ras, hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt eller socialt ursprung, egendom, börd eller ställning i övrigt. Ingen åtskillnad

179 Claude Guéant : ”Les Français veulent que la France reste la France”, *Le Monde*, 2011.

180 ”Mänskliga rättigheter i Frankrike 2010.” *Utrikesdepartementet*, s. 13.

181 Ibid.

182 Ibid.

183 La ligue des droits de l'homme Toulon, 2010-01-25.

184 Les réexamens. *Office français de protections des réfugiés et apatrides*, senast uppdaterat 2012-09-24.

får heller göras på grund av den politiska, rättsliga eller internationella status som råder i det land eller det område som en person tillhör, vare sig detta land eller område är oberoende, står under förvaltarens, är icke-självstyrande eller är underkastat någon annan begränsning av sin suveränitet.

I fråga om frihetsberövande i lagförslaget så nämner artikel fyra i Europakonventionen att ”var och en som berövas friheten genom arrestering eller på annat sätt skall ha rätt att påfordra att domstol snabbt prövar lagligheten av frihetsberövandet och beslutar att frige honom, om frihetsberövandet inte är lagligt”. Den allmänna deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna förklarar också i artikel nio att ”ingen får godtyckligt anhållas, hållas fängslad eller landsförvisas”. Vidare reglerar deklARATIONEN rätten till asyl i artikel 14 och likhet inför lagen i artikel 7. Vidare har kommissionen mot tortyr uttryckt oro över förekomsten av våld mot frihetsberövande personer samt den otillräckliga tillgången till rättshjälp.¹⁸⁵ Det har även rapporterats 82 fall av godtyckligt frihetsberövande under år 2008.¹⁸⁶ Vad gäller förslaget om att utvisa människor som sitter kvarhållna utan att det fått träffa en fri och rättighetsdomare lyder artikel 10 i deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna att ”var och en är på samma villkor berättigad till en rättvis och offentlig förhandling vid en oberoende och opartisk domstol vid prövningen av hans eller hennes rättigheter och skyldigheter och av varje anklagelse om brott mot honom eller henne”.

7.2 Sammanfattning

Som Mondon nämner så har Sarkozys identitetspolitik nått folket genom att skapa en rädsla av att det franska samhället är i kris på grund av otrygghet och okontrollerad invandring. Även Henri Guaino skall år 2012 ha talat om att invandrare är ett problem i samband med att samhället är i kris. Claude Guéant, en politiker som representerar UMP skall dessutom år 2011 i en intervju ha sagt att Fransmännen vill bevara Frankrike franskt. I en undersökning gjord av CNCDH ställer sig en majoritet negativ till invandring och integration och anser att de kommer bli minoriteter i sitt egna land där den franska identiteten håller på att försvinna och gå under.

Parallellt med detta noteras det att allt fler människor utvisas under felaktiga grunder. De flesta fallen gäller personer som utvisas utan att ha fått träffa en behörig domare, trots att detta regleras i flera internationella konventioner som Frankrike har ratificerat. De flesta av de som utvisats har visat sig vara tunisier och rumäner, och i vissa fall har utvisningarna skett under felaktiga grunder. Landet har inte undertecknat europarådets konvention om skydd för nationella minoriteter och har således inget skydd och erkänner inte heller förekomsten av minoriteter i lagen. Däremot garanterar konstitutionen från 1958 likhet inför lagen för alla medborgare utan åtskillnad

¹⁸⁵ Utrikesdepartementet, 2010. s. 4.

¹⁸⁶ Ibid.

av ursprung, ras eller religion. Vidare är det en mänsklig rättighet att kunna söka asyl, det vill säga att ha den fysiska möjligheten att ta sig inom gränserna i ett land för att kunna lämna in en asylansökan. Även då en asylansökan blivit nekad finns rätten för att ansöka på nytt om det kommit fram nya element som gör fruktan för att återvända till hemlandet aktuell.

8. Analys

Debatten kring lagen om immigration, integration och nationalitet har framförallt fokuserat kring syftet att ”skapa en balanserad, rättvis och bestämd politik som garanterar en effektiv kontroll av invandring och integration.” Det har fokuserat mindre på varför det behövs. Parlamentet har brustit i att framlägga reella och faktiska skäl eller bevis i motiveringen gällande lagförslaget. De argument som har presenterats är att det skall kunna gå att utvisa invandrare om de utgör ett hot mot den allmänna ordningen och därför har regeringen alltså rätt att göra det. Debatten och lagförslaget utgår redan från en viss idé om hur något är utan att följaktligen motivera varför.

8.1 Hot mot den allmänna ordningen

Ett av de största skälen till att kunna avlägsna och utvisa människor från franskt territorium har varit hotet mot den allmänna ordningen. Det är således av relevans att förstå vad som faktiskt ingår i detta begrepp. När det kommer till nationalitet, medborgarskap och immigration har det ofta talats om att respektera ”Republikens värderingar” och vikten av att skydda dessa utan att riktigt definiera vad det är. Ett av lagförslagen gick till exempel ut på att invandrare måste skriva på ett kontrakt om de grundläggande principerna och värderingarna i republiken. De som bryter mot dessa kan inte naturaliseras.

Även i talet i Grenoble, som ledde till lagförslaget om immigration, integration och nationalitet talade Sarkozy om våldsamheterna som ett hot mot Republiken och dess värderingar där han sa att detta är ett krig mot kriminella och människohandlare. Anmärkningsvärt är hur det i debatten har talats om att utvisa EU-medborgare då tiggeri, upprepade stölder samt orimlig belastning av det franska välfärdssystemet anses utgöra ett hot mot den allmänna ordningen. Dock presenteras ingen statistik på detta. Vad innebär egentligen orimlig börda för välfärdssystemet? Med vilka mått räknar man det?

Metoden som har använts för att kunna urskilja eventuella argument har varit en retorisk argumentationsanalys. Som redan nämnt är det viktigt att kunna skilja på argument och rent deskriptiva påståenden. I en av de publika debatter till förarbetet till exempel nämner Jean-Pierre Door (UMP) att det franska välfärdssystemet och den sociala strukturen i Frankrike inte främjas av invandring och svartarbete. Vid ett annat tillfälle, när immigrationsminister Besson frågas ut av La commission des lois och ombeds att förklara sin ställning kring regeringens politik om utvisning av europeiska medborgare, specifikt romer, svarar han att förslaget avser att *endast* utvisa romer vid

upprepande tillfällena av stöld och tiggeri. Både Door och Besson utgår i sina påståenden att en viss grupp av människor med en specifik etnicitet skulle vara mer brottsbenägna än andra och mer benägna att bryta mot den franska lagen.

Att inte respektera de republikanska värderingarna är alltså synonymt med ”hot mot den allmänna ordningen”. Detta konstateras utifrån det retoriska perspektivet att hot mot den allmänna ordningen har en underförstådd mening som definieras av ”hot mot franska värderingar och idéer om samhället”, vilket tas upp i teorin om samhälls säkerhet av Sheehan som definierar fenomenet som ”hur samhällen tänker och definierar sig själva samt hur individer identifierar sig själva som medlemmar av en särskild gemenskap”. Hot uppstår när gruppens, eller i detta fall samhällets överlevnad riskeras. Vad gäller det ”underförstådda” där retoriken spelar en roll har inte behövts reflekteras särskilt mycket över då politikerna vid flertal tillfällen explicit uttryckt att invandrare är fienden. Vad som däremot är underförstått är att regeringen försöker legitimera en främlingsfientlig politik utifrån begreppet ”hot mot den allmänna ordningen”.

8.2 Immigration

Förslaget som Besson tagit fram skall möjliggöra att en individ kan hållas i förvar upp till 45 dagar. Enligt direktivet skall även tiden för kvarhållande vara ”så kort som möjligt” och vara en sista utväg om inte andra åtgärder kan tillämpas på ett effektivt sätt. En person får endast sättas i förvar om det finns en risk för avvikande eller att personen håller sig undan eller förhindrar förberedelserna inför återvändandet eller avlägsnandet. Flera rättigheter som föreskrivs i direktivet om återvändande nämns heller inte i lagförslaget. Bland de drygt 80 artiklarna står det ingenstans om möjligheten att kunna överklaga ett beslut, eller skydd mot specifika grupper så som personer som blivit utsatta för människohandel exempelvis. Lagförslaget nämner dock inte dessa specifika fall utan refererar kvarhållande till motiveringen om ”hot mot den allmänna ordningen” vilket är ett begrepp med många betydelser. Vad gäller argumentet om att detta skulle garantera en effektiv kontroll av invandringen så är det motsägelsefullt då rapporten från Cimade visar på att de flesta utvisningarna sker de tio första dagarna.

Vidare möjliggör förslaget att skapa speciella förvarsenheter som sträcker sin från den plats dessa personer upptäcktes till den närmsta gränsen. Detta innebär alltså att ett förvar kan ”skapas” på ”plats”. Besson legitimerade detta genom att referera till återvändandedirektivet. Dock föreskrivs det i direktivet att kvarhållande av invandrare som precis har anlänt endast får ske om det är fråga om en speciell nödsituation som innebär att personerna skulle vara av ett ovanligt högt antal. Det står inget om ”förvarsenheter som skapas på plats” i direktivet som har använts i lagförslaget som skulle kunna rättfärdiga detta under ”speciella omständigheter”. Vi måste också ifrågasätta vad som menas med ”en grupp invandrare”? Vad definierar ordet grupp? Mer än två personer? Vidare

föreslogs det i förarbetet att såvida det inte finns några särskilda omständigheter så kan personen som blivit omhändertagen få vänta innan han eller hon blir underrättad om sina rättigheter. Även här är definitionen av ”särskilda omständigheter” vagt formulerad.

8.3 Integration och nationalitet

Ett av de områden som lagen anses vilja belysa är integrationsfrågan i förhållande till medborgarskap. Däremot benämns detta i debatten samt lagen som ”assimilering” vilket tolkas som att personer måste anamma sig den franska idén om nationell identitet för att kunna beviljas medborgarskap. I motiveringen till lagen poängterar Besson att en lyckad integration och den nationella sammanhållningen inte består av en konstellation av och kulturer. Det krävs även en förståelse för de grundläggande värderingarna i den franska republiken samt tillräcklig kunskap i det franska språket. Den nationella identiteten används för att stigmatisera invandrare genom att definiera medborgarskap.

Dessa principer togs upp av Sarkozy när han talade om våldsamheterna i Grenoble som en konsekvens av att värderingarna inte har respekteras. Enligt Sarkozy var Frankrike i en djup identitetskris varför förslaget på återkallat medborgarskap togs upp vilket även lades fram i nationalförsamlingen av Besson. Denna definition av kris samt sättet varpå det används bekräftar validiteten i Buzan och Waevers teori om osäkerhet i gemenskapen som skapas när identiteten ”vi” sätts på spel. Den nationella identiteten består i Frankrike av språk, historia och kultur och hör ihop med republikens värderingar som vid hot alltså försätter landet i kris, vilket även Smith tar upp i sin teori om vad som skapar en gemensam identitet där samhället skapar en gemensam identitet med hjälp av bland annat gemensam härkomst, associerar till ett visst hemland, talar ett visst språk etc. Det är viktigt att förstå att tanken om oönskad invandring kommer från idén om att den franska nationaliteten är överlägsen och bättre där olikheter ses som ett hot. Antagandet legitimerar utvisning och återkallat medborgarskap vilket även teorin om säkerhetisering styrker när det talas om att skydda den samhälleliga säkerheten i en gemenskap.

8.4 Sammanfattning

För att skapa en balanserad och rättvis politik som garanterar en effektiv kontroll på immigration och integration har de åtgärder som lagen möjliggör istället kränkt många av de rättigheter som skyddas under nationell samt internationell lag. För att motivera beslut om att sätta någon i förvar i väntan på utvisning tillämpar regeringen begreppet ”hot mot den allmänna ordningen” vars definition inte är riktigt klar och vagt formulerad. Utformningen av lagrummen har funktionen att under ordnade former kunna legitimera vem som är välkommen i Frankrike, samt vem som inte är

det. Förslagen som tas upp i förarbetet kränker inte bara människor vars vistelse anses vara olaglig utan även invandrare vars uppehälle är absolut laglig genom att möjliggöra att dessa människors medborgarskap skall kunna återkallas. Detta går starkt emot de principer som den franska konstitutionen samt internationell rätt föreskriver. Regeringen som själv anser att kraven för medborgarskap mäts i assimilation genom att skriva på en stadga som erkänner de republikanska värderingarna om allas lika värde respekterar ironiskt nog inte dessa själv.

Visserligen måste Frankrike införliva direktiven som lagen baseras på, men istället har regeringen valt att använda sig av föreskrivningarna i direktivet för att dölja en främlingsfientlig agenda. För att ge exempel så talades det om i förarbetet att effektivisera utvisningarna av illegala invandrare vilket motsvarades av ett förslag som tillåter individer som väntar på besked om utvisning att vänta i fem dagar innan han eller hon får träffa en fri och rättighetsdomare. Ironiskt nog möjliggör förslaget att en annan typ av domare kan hinna ta besked om utvisning innan detta sker. I verkligheten ser det ut att handla om att kunna utvisa människor under otillräckliga villkor vars situation inte hunnit granskas för att avgöra om personen sitter i förvar under rätta grunder.

9. Diskussion och slutsats

Idén om en gemensam och sammanhållen identitet är grunden för den nationella identiteten i Frankrike. Enligt Barry Buzan, så handlar identitet om de gemensamma faktorer som förenar människor att hänvisa sig själva som ”vi”. Yttre faktorer, så som människor med annorlunda kultur, språk och traditioner som kan påverka denna gemenskap anses då som ett säkerhetshot mot identiteten och gruppen. I Frankrike handlar detta om den nationella identiteten vars yttre hot är migranten. Vad som är anmärkningsvärt är synen på invandrare, som har tyngt hela debatten utifrån subjektiva påståenden om hur en invandrare anses vara. Besson förklarade att syftet med lagen framförallt var att införliva tre EU-direktiv som reglerar inresa och utvisning i kampen mot den illegala invandringen. Dock tyder lagen mer på att den har ett politiskt budskap som baseras på att invandrare inte har samma värde eller rättigheter som andra, snarare än något juridiskt. Begreppet ”hot mot den allmänna ordningen” är väldigt brett definierat och verkar heller inte ha en fast definition och möjliggör utvisning av människor som ses som ett potentiellt hot mot den allmänna ordningen. Vad detta lagförslag gör är att utnyttja detta och använder begreppet som ett verktyg att utvisa invandrare som är skyddade av nationell lagstiftning.

Besson fortsätter ytterligare i motiveringen med att nämna att invandring är en chans om den kontrolleras vilket redan här ger oss ett underförstått budskap att invandring som inte ”kontrolleras” är något negativt. Denna ”kontroll” har varit särskilt tydlig i debatten kring nationalitet och medborgarskap. Beträffande debatten kring återkallat medborgarskap så reglerar både internationell rätt och nationell lagstiftning att alla skall vara lika inför lagen utan åtskillnad av ursprung, ras eller religion. Dock skapar förslaget två typer av fransmän eftersom man skiljer på de straffrättsliga

åtgärderna för brott mot den allmänna ordningen utifrån vem som har begått brottet. I begreppet ”hot mot den allmänna ordningen” ingår bland annat upprepade tillfällen av våld, stöld, orimlig börda för välfärdssystemet, olaglig ockupation av mark och tiggeri.. För att skydda denna ”ordning” utvisar Frankrike varje person som utgör ett hot mot den utifrån dessa kriterier. Det talas dock väldigt sällan om var etniska fransmän skall utvisas, speciellt i debatten kring återkallat medborgarskap då lagen skiljer på ”fransmän” som begått samma typ av brott. Straffet torde vara detsamma för samma brott, oavsett ställningen för personen som begått det. Principen om att republiken är ”odelbar” är alltså falsk. Det blir tydligt via den politik som Sarkozy har fört att han genom talets makt har skapat ett ”vi” och ”dem” när han i sitt tal i Grenoble valde att tala om att kämpa mot ”människohandlare och kriminella” som en konsekvens av ”50 års okontrollerad invandring”. I just detta fall har retoriken varit avgörande i att sprida budskapet om att vissa grupper skulle vara ett hot mot nationen.

Förslagets enda inverkan är inte att införliva tre EU-direktiv utan bestämmelserna har även en inverkan på rätten till asyl. Den politiska säkerheten blir särskilt intressant i debatten om frihetsberövande i förhållande till rätten till asyl. Det nya lagförslaget att kunna utvisa individer innan de har fått stå inför en fri och rättighetsdomare inskränker inte bara rätten om att ”ingen får godtyckligt anhållas, hållas fängslad eller landsförvisas” samt att var och en har rätt att få sin sak prövad i domstol, utan även rätten till asyl och principen om non-refoulement. Lagförslaget menar visserligen att personer skall bli underrättade sina rättigheter så snart som möjligt i förhållande till tillgängligheten av administrativ personal så som jurister och tolkar. Men, i vissa fall kan detta dock vara försent då lagen ger administrativ domare rätten att utvisa personer utan att en fri och rättighetsdomare undersökt om de sitter i förvar på rätta grunder. Förslaget kan även ha konsekvenser för personer som blivit ålagda ett inreseförbud upp till tre år då förbjudet gäller inom hela Schengenområdet. För en asylsökande som fruktar för sitt liv kan detta ha förödande konsekvenser. Vad gäller rätten att få sin asylansökan omprövad vid nya faktorer som gör att individen fruktar att åka tillbaka till hemlandet så blir det problematiskt då förslaget möjliggör för myndigheter att utvisa personer som inte respekterat tidigare tidsfrist vid utvisning. Att ta sig till myndigheten som handlägger asylärenden gör dem alltså extra sårbara då de riskerar att få ett inreseförbud utfärdat då de inte respekterat tidsfristen sedan innan.

Lagen går således emot vad Frankrike enligt internationell rätt har underlåtit sig att följa. Ibrahims perspektiv kring säkerhet blir särskilt intressant gällande vems säkerhet staten egentligen väljer att skydda. Ibrahim skulle menat att de som egentligen skall skyddas är de som tagit sig till Frankrike under svåra omständigheter för att till exempel söka skydd för sina mänskliga rättigheter som i fallet med asylsökande. I teorin är det så rätten till asyl är utformad. Dock menar säkerhetsteoretikern Sheehan att det handlar om hur väl en stat kan tillgodose dessa utifrån vissa

faktorer som till exempel statens ideologi och syn på hur ett samhälle skall vara, varav Sarkozy menar att ”Frankrike är inte en plats av all världens elände men att det dock blivit så som en konsekvens av 50 års okontrollerad invandring”.

Slutsatsen som dras är således att den franska regeringen medvetet, med hjälp av retorikens slagkraft som Sarkozy till viss del varit med att föra in i den franska politiken skapat en medveten politik som främjar främlingsfientligheten i landet. Detta baseras på faktorer som att den högerpopulistiska politiken parallellt med teorin om säkerhetisering och identitetsskapande blommat alltmer i Frankrike under senare år. Teorin om högerpopulism har i denna uppsats fokuserat på Sarkozys retoriska taktik att lyfta fram en viss missnöjesfråga parallellt med teorin om säkerhetisering. Resultatet är att så fort Sarkozy politiserade frågan om migration och säkerhet så prioriterades frågan högst på den politiska agendan. Att ett visst beteende hos romer och tredjelandsmedborgare anses vara ett hot mot den allmänna ordningen går alltså att rättfärdiga med de teorier jag har valt att tillämpa.

Även i de publika debatterna i förarbetet har Besson och hans kollegor från partiet UMP nämnt den okontrollerbara invandringen som ett hot som kommer resultera i negativa konsekvenser för det franska samhället, välfärdssystemet kommer gå under etc.. Tyngdpunkten kring säkerhetsiseringsperspektivet har alltså just i detta fall fokuserat på begreppet ”kris”. Begreppet tillåter oss att förstå processen för säkerhetisering i en viss fråga. Just kring frågan om migration i Frankrike och i förarbetet har det ofta talats om att samhället och den franska identiteten är i kris. Ibrahims teori kring säkerhetisering samt hur begreppet har utvecklats menar att det har skapat en typ av rasprofilering där invandrare på grund av deras egenskaper kopplade till deras etnicitet blir svartmålade som kriminella. Även detta går tydligt att se i hur fransmän och politiker framställer och tänker om invandrare. Det talas också om integration som ett krav för medborgarskap i förarbetet vilket ytterligare indikerar på att det som är annorlunda, det vill säga, annorlunda kultur, tradition, språk och religion inte hör hemma i den franska identiteten som förknippas med medborgarskap. Hotbilden går att legitimera med teorin om säkerhetisering. Det är dock av intresse att också förstå hur denna hotbild har växt fram under åren samt varför. Populismen som ideologi menar att de talar åt folket. Intressant är att poängtera hur Sarkozy återigen har använt retorik för att stigmatisera invandrare och få ”folket” att tro att invandrarna är ett reellt och verkligt hot vilket innebär att frågan manipuleras till att bli aktuell.

Huruvida det är moraliskt rätt att dessa frågor har tillåtits att bli föremål för politisk diskussion och debatt då det öppnat dörrarna för främlingsfientlighet gör att det givetvis går att ifrågasätta lagens moraliska legitimitet. Vad gäller den juridiska legitimiteten så är det viktigt att förstå utifrån vilka grunder lagen har trätt i kraft. Att kunna utvisa människor på grund av att de utgör ett hot mot den allmänna ordningen går givetvis att legitimera utifrån ett juridiskt perspektiv. Det är däremot vad som ingår i begreppet allmän ordning som gör det hela problematiskt. Att låta

lagen träda i kraft har således lett till att det franska parlamentet stiftat en lag utifrån juridiskt vaga grunder där begreppet allmän ordning utgår från ogrundade hot baserat på känslor och rasism.

Mycket av Sarkozys politik från det att han var inrikesminister till år 2012 har syftat till att locka alltmer högerväljare vilket går att se i talet som hölls i Grenoble år 2010 då Sarkozy endast talade om invandringens negativa sidor. I talet lyckades han även svartmåla invandrare som ett hot mot landets säkerhet via den aggressiva retorik han använde vilket gjorde att det blev ett prioriterat mål på den politiska agendan som sedan formulerades till en lag. Sarkozy har således lyckats skapa en alltmer främlingsfientlig inställning till invandrare när diskussionen istället torde fokusera på huruvida konceptet för den nationella identiteten i Frankrike är hållbar i en alltmer globaliserad värld. Istället har diskursen kring förarbetet och dess ikraftträdande legitimerat ökningen av rasistisk och främlingsfientlig diskurs kring invandrare som nordafrikaner och romer i Frankrike. Denna process förklaras bäst utifrån teorin om säkerhetisering som prioriterar frågor som berör säkerhet vilket egentligen har varit en gömd agenda för Sarkozy-regeringen för att kunna stifta en lag som genom stigmatisering håller Frankrike fritt från oönskad invandring, eller främjandet av en mer selektiv sådan.

Lagen som trädde ikraft år 2011 torde ifrågasättas på många punkter. Den första punkten är att den äventyrar flera viktiga mänskliga rättigheter, såsom rätten till asyl och rätten till en rättvis rättegång. Visserligen talades det om att lagens mål var att skapa en effektiv, rättvis och balanserad politik men istället ger lagen budskapet att denna rättvisa politik endast är avsedd för etniska fransmän. Det uttalade syftet bakom lagen är visserligen positiv, dock är dess inverkan inte likaså. Återigen ger lagen budskapet att allt som inte är franskt är fel. Detta är oroväckande från perspektivet att främlingsfientligheten i Frankrike ser ut att öka, där romer och Nordafrikaner är de största offren för diskriminering baserat på etnicitet, vilket även instämmer med Ibrahims teori om att definitionen av samhälllig säkerhet tillåter rasklassificeringar. Vad som är mest oroväckande är att lagen tillåter detta ske. Hotet kring identitet som ett skapat koncept och rädslan för att detta koncept skall förstöras orsakat av yttre hot kommer förbli densamma. Dock är det värt att reflektera över att samhällets normer förändras och således även tankarna kring vem eller vilka som utgör detta hot, vilket skulle kunna leda till att den grupp eller personer som utgör en hotbild i framtiden kan ändras. I detta fall har denna hotbild skapats utifrån retorikens makt i att kunna övertala i en politisk fråga som utgått från en självklar ståndpunkt. Denna ståndpunkt utgår från ”hemmet” som Sarkozy refererade till Toulouse-talet där gränser har funktionen att hålla ”andra” utanför. Utan dessa gränser går civilisationen under.

Referenser

Böcker och vetenskapliga artiklar

Sheehan, Michael. - *International security : an analytical survey* / Michael

Sheehan. - 2005. - ISBN: 1-58826-298-7

Sigrell, Anders, 1961-. - *Att övertyga mellan raderna : en retorisk studie om underförståddheter i modern politisk argumentation* / Anders Sigrell. - 2001 - 2., rev. utg.. - ISBN: 91-974078-0-1

Didier, Bigo, "Migration and security". *I Controlling a New Migration World*, Virginie Guiraudon and Christian Joppke (red.), 99-120. London:Routledge, 2001.

Ibrahim, Maggie. The Securitization of Migration: A Racial Discourse. *International Migration Review* Vol. 43 (5) 2005.

Laura O'Connor & Daniel Faas (2012) The impact of migration on national identity in a globalized world: a comparison of civic education curricula in England, France and Ireland, *Irish Educational Studies*, 31:1, 51-66, DOI: 10. 1080/03323315.2011.579479

Monica Nigh Smith "France for The French?" the Europeans? The Caucasians?: The Latest French Immigration Reform and the Attempts at Justifying its Disproportionate Impact on Non-White Immigrants" (2005)

Aurelien Mondon (2013) "Nicolas Sarkozy's legitimization of the Front National: background and perspectives", *Patterns of Prejudice*, 47:1, 22-40, DOI: 10.1080/0031322X.2012.735128

Bengt Gustafsson, Göran Hermerén, "Vad är god forskningssed? Synpunkter, riktlinjer och exempel". *Vetenskapsrådets rapportserie*, 2005

http://www.vr.se/download/18.6b2f98a910b3e260ae28000334/god_forskningssed_3.pdf(senast hämtat 2013-12-23)

Juridiska dokument

Assemblée Nationale. Projet de loi relatif à l'immigration, à l'intégration et à la nationalité. 2010.

<http://www.assemblee-nationale.fr/13/pdf/projets/pl2400.pdf> (senast hämtat 2013-12-20)

Assemblée Nationale. Rapport fait au nom de la commission des loi constitutionnelles, de la législation et de l'administration générale de la république sur le projet de loi relatif à l'immigration, à l'intégration et à la nationalité. 2010-09-16.

<http://www.assemblee-nationale.fr/13/pdf/rapports/r2814.pdf> (senast hämtat 2013-12-20)

Assemblée Nationale. première séance du mardi 28 septembre 2010.

<http://www.assemblee-nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102019.asp> (senast hämtat 2013-12-20)

Le Sénat. Séance du 2 février 2011. <http://www.senat.fr/seances/s201102/s20110202/s20110202.pdf> (senast hämtat 2013-12-20)

Assemblée Nationale. analyse du scrutin n° 728 - Séance du : 11/05/2011.

<http://www.assemblee-nationale.fr/13/scrutins/jo0728.asp> (senast hämtat 2013-12-23)

Assemblée Nationale. 1ère séance du mardi 28 septembre 2010. discussion en séance publique.

2010. <http://www.assemblee-nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102019.asp>

(senast hämtat 2013-12-28)

Assemblée Nationale. 2e séance du mardi 28 septembre 2010. [http://www.assemblee-](http://www.assemblee-nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102020.asp)

[nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102020.asp](http://www.assemblee-nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102020.asp) (senast hämtat 2013-12-28)

Assemblée Nationale. 1ère séance du mercredi 29 septembre 2010. Discussion en séance publique.

2010. <http://www.assemblee-nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102021.asp> (senast hämtat

2013-12-22)

Assemblée Nationale, Deuxième séance du mercredi 29 septembre 2010. [http://www.assemblee-](http://www.assemblee-nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102022.asp)

[nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102022.asp](http://www.assemblee-nationale.fr/13/cri/2009-2010-extra2/20102022.asp) (senast hämtat 2014-01-07)

Eurlex. DIREKTIV 2008/115/EG. 2008-12-24.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:348:0098:0107:SV:PDF> (senast hämtat 2014-01-06)

Eurlex. DIREKTIV 2009/52/EG. 2009-06-30. [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:SV:PDF)

[uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:SV:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:168:0024:0032:SV:PDF) (senast hämtat 2014-01-06)

Eurlex. DIREKTIV 2009/50/EG. 2009-06-18.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:155:0017:0029:sv:PDF> (senast hämtat 2014-01-06)

Legifrance. LOI n° 2011-672 du 16 juin 2011 relative à l'immigration, à l'intégration et à la nationalité. 2011.

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.docidTexte=JORFTEXT000024191380&dateTexte=&categorieLien=id> (senast hämtat 2013-12-21)

Legifrance. Acquisition de la nationalité française par décision de l'autorité publique i CODE CIVIL. 2014-01-01.

http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=7B19625664ADF0A39FB0EA0FF33BBB4C.tpdjo04v_1idSectionTA=LEGISCTA000006165459&cidTexte=LEGITEXT000006070721&dateTexte=20131214 (senast hämtat 2013-12-21)

Legifrance. Code général des collectivités territoriales. 2011-08-09.

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?idArticle=LEGIARTI000006390227&cidTexte=LEGITEXT000006070633&dateTexte=20110809> (senast hämtat 2014-12-04)

Legifrance. Code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile. 2014-01-01.

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070158> (senast hämtad 2013-12-17)

Legifrance. Code pénal. 2011-12-04. [http://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?](http://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?cidTexte=LEGITEXT000006070719&idArticle=LEGIARTI000023712838&dateTexte=20111204)

[cidTexte=LEGITEXT000006070719&idArticle=LEGIARTI000023712838&dateTexte=20111204](http://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?cidTexte=LEGITEXT000006070719&idArticle=LEGIARTI000023712838&dateTexte=20111204) (senast hämtat 2014-01-04)

Legifrance. Code de procédure pénale. 2009-04-21.

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?idSectionTA=LEGISCTA000006151880&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20090421> (senast hämtat 2014-01-04)

Constitution de la République française, 1958. <http://www.assemblee-nationale.fr/connaissance/constitution.asp> (senast hämtad 2013-12-17)

Vosdroits.service-Public. Décision d'Obligation de quitter la France. 2013.

<http://vosdroits.service-public.fr/particuliers/F18362.xhtml> (senast hämtat 2014-01-02)

Tidningsartiklar

Le Monde. Casino d'Uriage : le deuxième braqueur présumé arrêté.

http://www.lemonde.fr/societe/article/2010/08/31/casino-d-uriage-le-deuxieme-braqueur-presume-arrete_1404630_3224.html (senast hämtat 2013-12-20)

Le figaro. Des gens du voyage saccagent une commune du loir-et-cher. 2010.

<http://www.lefigaro.fr/actualite-france/2010/07/18/01016-20100718ARTFIG00170-des-gens-du-voyage-saccagent-une-commune-du-loir-et-cher.php> (senast hämtat 2013-12-20)

La croix. Discours de Nicolas Sarkozy à Grenoble. 2010.

http://www.la-croix.com/Actualite/Monde/Discours-de-Nicolas-Sarkozy-a-Grenoble-_NG_-2010-08-02-555076 (senast hämtat 2013-12-20)

RTL. Henri Guaino : ”J'ai simplement été poli avec Marine Le Pen !”. 2012.

<http://www.rtl.fr/actualites/info/politique/article/henri-guaino-j-ai-simplement-ete-poli-avec-marine-le-pen-7744194759> (senast hämtat 2014-01-02)

Le monde. Claude Guéant : ”Les Français veulent que la France reste la France”. 2011-03-15.

http://www.lemonde.fr/politique/article/2011/03/15/claude-gueant-le-fn-ne-nous-sert-pas-de-boussole_1493265_823448.html (senast hämtat 2014-01-02)

Le nouvel observateur. L'odyssée des clandestins kurdes échoués en Corse. 2010-06-16.

<http://tempsreel.nouvelobs.com/societe/20100617.OBS5670/l-odysee-des-clandestins-kurdes-echoues-en-corse.html> (senast hämtat 2013-12-18)

L'express. La France n'a pas vocation ”à accueillir 2,5 millions de Roms roumains”. 2010.

http://www.lexpress.fr/actualite/politique/la-france-n-a-pas-vocation-a-accueillir-2-5-millions-de-roms-roumains_911091.html (senast hämtat 2013-12-28)

Övrigt

United Nations Development report. Oxford University press. 1994.

http://hdr.undp.org/sites/default/files/reports/255/hdr_1994_en_complete_nostats.pdf (senast hämtad 2013-12-23)

Commission nationale consultative des droits de l'homme. "Avis sur les modifications apportées par l'Assemblée nationale au projet de loi sur l'immigration, l'intégration et la nationalité. 2011.

http://www.cncdh.fr/sites/default/files/11.01.06_avis_sur_les_modifications_au_projet_de_loi_sur_immigration_integration_nationalite.pdf (senast hämtat 2013-12-18)

Commission Nationale Consultative des Droits de l'Homme. La lutte contre le racisme, l'antisémitisme et la xénophobie - Année 2012. 2013.

http://www.cncdh.fr/sites/default/files/cncdh_racisme_2012_basse_def.pdf (senast hämtat 2012-12-27)

Frankrike, politiskt system. Landguiden. 2012.

<http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Frankrike/Politiskt-System> (senast hämtat 2013-12-18)

Amnesty International. Chassés de toutes parts les expulsions forcées de Roms en Île-de-France. 2012. <http://www.amnesty.fr/sites/default/files/Rapport%20AI%20expulsions%20forcées%20de%20Roms%20en%20IDF.pdf> (senast hämtat 2013-12-18)

La ligue des droits de l'homme Toulon. Le droit d'asile est un droit fondamental, la France doit le respecter. 2010-02-01. <http://www.ldh-toulon.net/spip.php?article3718> (senast hämtat 2013-12-20)

La ligue des droits de l'homme Toulon. Réfugiés kurdes en Corse: la LDH dénonce une violation du droit d'asile. 2010-01-25. <http://www.ldh-toulon.net/spip.php?article3715> (senast hämtat 2013-12-20)

Union pour un mouvement populaire (UMP). la charte des valeurs. 2012-11-18. http://www.ump.org/sites/default/files/fichiers_joints/pages/2012-10-19_-_ump_-_congres_-_charte_0.pdf (Senast hämtat 2013-12-16)

La Cimade. Rapport 2009 sur les centres et locaux de rétention administrative. 2010.

<http://www.lacimade.org/publications/43> (senast hämtad 2013-12-20)

La cimade mfl. Centres et Locaux de rétention administrative, rapport 2011. 2012.

http://cimadeproduction.s3.amazonaws.com/publications/documents/70/original/Rapport_retention_2011.pdf?1353516787 (senast hämtat 2013-12-26)

Populism. Nationalencyklopedin. <http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/lang/populism> (senast hämtad 2013-12-30)

–

Populism. Wikipedia. 2013-10-06. <http://sv.wikipedia.org/wiki/Populism> (senast hämtad 2013-12-30)

Utrikesdepartementet. Mänskliga rättigheter i Frankrike 2010.

Office français de protections des réfugiés et apatrides. Les réexamens. 2012-09-24.

http://www.ofpra.gouv.fr/index.html?xml_id=268&dtd_id=14 (senast hämtat 2014-01-04)

Europeiska kommissionen. Vad är ett direktiv? 2012-06-25.

http://ec.europa.eu/eu_law/introduction/what_directive_sv.htm (senast hämtat 2014-01-06)

Coordination française pour le droit d'asile. ANALYSE COLLECTIVE DU PROJET DE LOI « BESSON » du 30 mars 2010 « relatif à l'immigration, à l'intégration et à la nationalité ». 2010.

http://www.gisti.org/IMG/pdf/hc_analyse-pjl-besson-20100330.pdf (senast hämtat 2014-01-06)

Nicolas, Sarkozy. Discours de Toulouse. 2012-04-29. Citatet är hämtat från talet som spelats in och går att hitta på Dailymotion http://www.dailymotion.com/video/xqhevo_discours-de-nicolas-sarkozy-a-toulouse_news 23min46sekunder. (senast hämtat 2014-01-07).